

Neo-liberal tarım politikalarının yarattığı tablo

Uluslararası tekeller çıkarına IMF ve Dünya Bankası programları çerçevesinde tarım politikaları belirlenince, patates-soğan gibi görece en ucuz gıdalar dahi dolar kurunu geçmektedir. AKP iktidarının bu soruna tek çözümü ise ithalat yapmaya devam etmektir.

Özetle, neo-liberal tarım politikaları iflas etmekte, tarımda yıkım derinleşmekte, yaşanan sorunların faturası ise her yönüyle emekçiye kesilmektedir. Türkiye kapitalizminin artık bu gidişati tersine çevirecek ne bir niyeti ne de takati kalmıştır. **s.8**

Dışa bağımlılık arttıkça, yükselen döviz kurları da tarımsal girdi fiyatlarını (mazot, gübre, tohum, yem vb.) arttırmaktadır. Sonuç, çiftçiye kredi borçlarından haciz geldiği, bugün ülkede çiftçinin toplam borcunun 90 milyarı bulunduğu bir Türkiye gerçekliğidir.

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

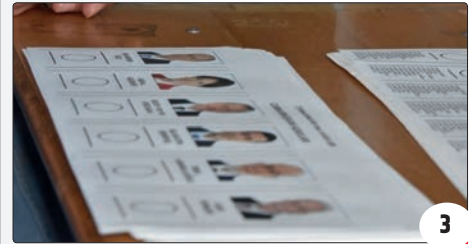
ISSN 1300-3585

Sayı 2018 / 25
29 Haziran 2018 - 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak40.net

**Sermayenin
diktatörlüğüne ve
diktatörüne karşı
mücadeleye!**

3

Şaibeli seçimler zincirinde yeni halka!

Hem dinci-faşist rejime hem sosyal yıkıma karşı etkili mücadelenin yolu grevlerden, kitlesel direnişlerden, sokak eylemlerinden geçiyor.

4

Reformist solun ilk seçim değerlendirmeleri

Seçim sonuçları üzerinden yapılan zihin idmanlarına bakıldığında, "oy avcılığı" eğiliminin güçlendiğini saptamak mümkün.

5

Atı alan Fırat'ı geçemedi!

Kürt halkının gösterdiği direnç ve kararlılık düzenin sahiplerine üzerinden atlayamayacakları bir meseleyle karşı karşıya olduklarını hatırlatmıştır.

AKP-MHP ittifakı tarafından gündeme getirilen 24 Haziran seçimleri geride kaldı. Açıklanan resmi sonuçlara göre dinci-faşist ittifak seçimlerin kazananı oldu.

Erdoğan ve AKP'sinin seçimlerin ön sürecinde devletin ve burjuva medyanın tüm imkanlarını kullanarak, faşist baskı ve zorbalığı tırmandırarak, seçim gününde ise türlü hilelere başvurarak bu sonuca ulaştığı biliniyor. Herkes bütün bunların başından itibaren farkındaydı. Seçimi kaybedenlerin şu sıralar "adil ve dürüst bir seçim değildi" diyerek dile getirdiği de bu olgudur.

Bütün bunlara rağmen dinci-faşist blokun seçimden açık bir üstünlükle çıkması ve bunu da daha seçim gecesi muhaliflerine kabul ettirmesi, onlar payına büyük bir başarının ifadesidir. Gerçekte seçim sürecinin son gününe kadar süreli bir moral kaybı yaşıyorlardı ve sonuçlar konusunda hiç de rahat değillerdi, dahası ciddi endişeler taşıyorlardı. Böyle olduğu ölçüde ortaya çıkan sonuç kendileri için ayrıca güçlü bir moral kaynağı oldu.

Şimdi önlerinde, elde ettikleri politik ve moral üstünlüğe de dayanarak, kendi yeni düzenlerini kurmak ve bunu tüm topluma dayatmak var. Bunu nasıl, ne dozda ve ne tempoda yaparlar, şimdiden bir şey söylemek zor. Ama bunun çok da kolay olmayacağı şimdiden söylenebilir. Eldeki başarı, taze, dinamik, yükselen, dolayısıyla henüz yıpranmamış, toplumun bir kesimi için de olsa belirgin umutları simgeleyen değil, tersine yıpranması, dahası çürüme ve kokuşması gözler önünde duran bir gücün başarısı. Buna rağmen dinci-faşist ittifakın seçimlerde elde ettiği açık başarı, toplumun bir kesiminin (üzerinde önemle durulması ve düşünülmesi gereken) gerçeğini gösteriyor. Kuşkusuz bu homojen bir toplum kesimi değil. Ama kültürel gerilik, cehalet, dinin ve şovenizmin uyuşturucu etkisi, çıkarıcılık, ikiyüzlülük, ahlaki ölçüler ve değerlerdeki çöküntü vb., onun farklı kesimlerini niteleyen özellikler. Yalana, ikiyüzlülüğe, yağmaya, talana, çalıp çırpmaya, hırsızlığa boğazına kadar batmış, bin türlü rezilliği ile sayısız suçları ayyuka çıkmış, kanla beslenen, baskı, terör ve yasaklara dayanan kokuşmuş bir keyfi tek adam rejimini hâlâ da bu düzeyde desteklemenin başka bir açıklaması olamaz.

Seçim sonuçları ayrıca AKP gericiğinin özellikle işçi sınıfı ve emekçilerin üzerinde belirgin bir denetime sahip olduğunun yeni bir göstergesi oldu. Özellikle Bursa, Sakarya ve Kocaeli gibi sanayi

Sermayenin diktatörlüğüne ve diktatörüne karşı mücadeleye!

zentlerinden yansıyan veriler dinci-faşist gericiğinin işçi sınıfı ve emekçiler üzerinde ne denli etkili olduğunu gözler önüne serdi. Bu yönüyle seçim sonuçları, işçi ve emekçiler içerisinde burjuva gericiğinin etkisi kırılmadığı müddetçe dinci-faşist iktidarın geriletilmeyeceğini de bir kez daha doğruladı.

***

Muharrem İnce'nin seçim kampanyası toplumun "öteki yarı"sının dinci-faşist iktidara duyduğu büyük öfkenin açığa çıkmasına vesile oldu. Milyonlarca insanın büyük umutlar ve heyecanlarla meydanları doldurmasının kuşkusuz bir anlamı var. Bu insanlar için asıl kaygı gelecek olandan çok gitmesi gerekendi. Meydanlarda söyledikleri incir çekirdeğini doldurmayan Muharrem İnce'ye umutla bağlanmalarının nedeni de buydu.

Bu kitle, şimdi tersinden derin bir hayal kırıklığı ve moral bozukluğu içinde. Bu sonuç bugün için tümüyle normaldir. Siyasal süreçlerdeki beklenmedik gelişmeler çok geçmeden toplumun bu kesimini yeniden uyuracak ve kendine getirecektir, bundan kuşku duymamak gerekir. Öte yandan, kendilerinin de beklemediği seçim sonuçlarının önümüzdeki süreçte burjuva muhalefet içerisinde yeni kriz dinamiklerinin önünü açacağı ise aşikar. Şimdiden bunun emareleri düzen kulislerine ve burjuva medyaya yansımış bulunuyor.

Muharrem İnce'nin kampanyası üzerinden seçim sonuçlarına bakıldığında altı çizilmesi gereken gerçeklerden biri de, parlamenter yol ve yöntemlerin anlamı ve sınırlarıdır. Hele de Türkiye gibi geleneksel kültür, ilişki ve davranış kalıplarının son derece güçlü olduğu bir ülkede. Bu kampanya, CHP'nin kendi seçmen kitlelerini toparlamış, dinci-faşist iktardan zaten yıllardır hoşnutsuz durumdaki kitleleri umutlandırıp heyecanlandırmış, fakat bunun ötesine geçememiştir. Geçmezdi de. Ecevit '70'li yıllarda geçmişti, çünkü belirgin bir sosyal uyanış ve devrimci kitle hareketi dalgasının üzerinde yükseliyordu. Bugün olmayan bu. Bu olmadığında ise özellikle emekçi kitlelerin siyasal eğilim ve tercihleri değişmiyor,

değiştirilemiyor. Kasaba politikacısı tutumuyla "Cuma"dan söz etmek, gerici söylem, düşünüş ve davranışlarla cilveleşerek gericiğin tutsağı seçmene şirin gözükme, çünkü seçim sonuçlarıyla da görüldüğü gibi, sonucu fazlaca değiştiriyor.

***

Bunca baskıya, teröre, yasağa, tutuklamaya, katliama rağmen Kürt seçmen kitlelerinin kendi tercihlerindeki ısrarı bu aynı gerçeğin bir başka yönden doğrulanmasıdır. Bu "seçmen tabanı" uzun yılları bulan çok yönlü mücadelelerle yaratıldı. Bu büyük mücadeleler, onların sağladığı paha biçilmez eğiticilik olmasaydı, bugünkü ulusal bilinç ve kararlılık da bu denli soluklu biçimde gösterilemezdi. Çünkü ve bugünkü parlamenter başarıların gerisinde tam da parlamento dışının bu büyük mücadele birikimleri var ve sınıf devrimcileri bu gerçeği Kürt hareketine ilişkin değerlendirmelerinde birçok vesileyle vurguladı.

***

Seçim galiplerinin önlerinde, faturası bir an önce emekçilere ödetilmeyi bekleyen bir ekonomik kriz gerçeği duruyor. Bunun gereklerini gecikmeksizin yapmak durumundalar, "piyasalar"ın onlardan öncelikli beklentisi de bu. Onlar adına bunun hızlı bir yıpranmayı beraberinde getirmesi, emekçilerin hoşnutsuzluğunu ateşleyerek bugünkü muzaffer havayı hızla dağıtması kuvvetle muhtemeldir.

İkinci olarak, dinci-faşist koalisyonun seçim başarısı, rejim krizi kadar onun özel bir boyutu olan devlet krizini daha da derinleştirecektir. TÜSİAD başkanının geçtiğimiz günlerde yaptığı açıklama buna ilişkin kaygıları örtülü biçimde içeriyor. Gerek emperyalist odaklar gerekse bir bütün olarak tekelci burjuvazi kısa dönemli olarak tek adam diktatörlüğünün avantajlarından en iyi biçimde yararlanmaya bakacaktır. Bununla birlikte burjuvazi Türkiye gibi dikey olarak ikiye bölünmüş bir toplumda, tek adam ve onun partisine dayalı bir devlet düzeninin, "devletin ve düzenin bekası" için ne anlama geldiğinin ve bunun yaratacağı risklerin de fazlasıyla farkında. Zira, hali

hazırda ölçü ve kuralı belirsiz, "denge ve denetim"den yoksun, bütün "kuvvetler"i tek elde toplandığı, çivisi çıkmış bir devlet düzeni hüküm sürüyor Türkiye'de.

***

Komünistler 24 Haziran seçimleri üzerine yaptıkları ilk değerlendirmede şu olgunun altını belirgin bir şekilde çizmişlerdi:

"Seçim bloklaşmaları, seçim sürecinin düzen siyasetinde bir iç çekişmeye sahne olacağına göstergesidir. Fakat seçimlerin ardından karşı karşıya kalacak olan, bir bütün olarak sermaye düzeni ile işçi sınıfı ve emekçilerdir. Seçimlerin sonucu ne olursa olsun, kazananların ilk işi, ekonomik-mali krizin birikmekte olan faturasını işçilere ve emekçilere ödetmek olacaktır. Dinci-faşist iktidar bunu sürmekte olan baskı ve zorbalığın dozunu iyice arttırarak yapacaktır. Düzen muhalefeti ise aynı şeyi, 'normalleşmeye geçiş', 'demokrasinin onarımı', 'adaletin yeniden tesisi' vb. aldattıcı söylemlerin gürlüğüyle örtmeye çalışarak yapacaktır. Devrimciler ve toplumsal muhalefet güçleri bu gerçeği göz önünde bulundurarak, seçimlerden çok, sonrasına hazırlanmalıdırlar."

24 Haziran seçimleri geride kaldı. Ancak işçi ve emekçiler ile kapitalist sömürü düzeni arasındaki çelişkiler ağırlaşarak ve kesintisiz olarak devam ediyor. Türkiye kapitalizmini pençesine alan kriz olgusu ise bu çelişkileri günbegün derinleştiriyor. Sermaye adına yönetme görevini bir kez daha omuzlayan Erdoğan AKP'sinin krizin tüm faturasını emekçilere ödetmek için kolları sıvadığı ise açık.

Dahası, seçimlerin dinci-faşist iktidara sağladığı güç, moral ve meşruiyet, başta devrimciler olmak üzere tüm muhalifler için siyasal ortamın daha da ağırlaşması anlamına gelecektir. Faşist baskı ve zorbalığın tırmanacağı bu süreci sermaye diktatörlüğüne ve sermayenin diktatörüne karşı dışı dışı bir mücadeleyle karşılamak günün en temel sorumluluğu olarak öne çıkıyor. Devrimcilerin giderek ağırlaşacak olan siyasal atmosferi göğüsleyebilmeleri ve mücadelenin sorumluluklarını başarı ile omuzlayabilmeleri ise, keskinleşeceği kesin olan sosyal sorunlar alanını ne denli başarıyla değerlendirebildikleriyle sıkı sıkıya bağlantılı olacaktır.

Tüm bu olgulardan hareketle sınıf devrimcileri zorlu bir mücadele dönemine çok yönlü olarak hazırlanmalı, bu kapsamda her zamankinden daha fazla sınıf çalışmasına yüklenmelidir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2018/25 * 29 Haziran 2018 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tif. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25
e-mail: info@kizilbayrak.net
twitter: @kizilbayraknet
www.kizilbayrak40.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

24 Haziran seçimleri

Şaibeli seçimler zincirinde yeni halka!

1- 24 Haziran seçimleri, farklı çevreler tarafından "geleceği belirleyen" kritik bir olay diye nitelendi. Parlamenter kurumların saygınlığının yerlerde süründüğü bir dönemde seçimlere bu kadar anlam/önem atfedilmesi ancak "parlamenter budalalık"la izah edilebilir. Zira ülkelerin tarihinin bir seçimle değiştiğine dair tek bir örnek göstermek mümkün değil. Türkiye'de ise, iktidardaki dinci-faşist koalisyon 7 Haziran 2015 seçimlerinden beri sandıklara yansıyan "millet iradesi"ni ayaklar altında çiğniyor.

2- "Olağan" koşullarda seçimler, ülkelerin kaderini belirlemez ama egemen sınıf bloklarının iktidar paylaşımında önemli bir rol oynar. Oysa T. Erdoğan AKP'si faşist partinin desteği, Doğu Perinçek ve avanesinin dalkavukluğundan da güç alarak, seçim sonuçlarını tanımlıyor. 7 Haziran hezimetini seçim sonuçlarını yok sayarak atlatan AKP, 1 Kasım seçimlerini ise, kirli savaşla kazanabilmişti. 16 Nisan referandumunu kaybettiğinde de, usulsüz oylarla sonucu tersine çevirmişti. Yani artık saray çetesinin işbaşında kalması, "milletin iradesi"ni ayaklar altına almada göstereceği başarıya bağlıdır.

3- Ucubelik seçimlerin ilanıyla başlamıştı. Şaibeli bir referandumun ardından baskın seçim kararı alan dinci-faşist koalisyon devletin, medyanın, sermayenin imkanlarını kullanarak seçime hazırlandı. Bütün medya bu koalisyonun borazanlığını yaptı. Her şeye rağmen toplumun çoğunluğu saray çetesine biat etmeyeceğini gösterdi.

4- Dinci-faşist koalisyon kaybedeceğini anladığı anda a, b, c planları olduğunu ilan ederek, halkı tehdit etti. Suruç'ta kan döktüler. Seçim günü ise birçok kentte terör estiren iktidarın çeteleri, sonucu pek etkileyemediler. Referandumu olduğu gibi bu seçimleri de kaybeden iktidar *Anadolu Ajansı* (AA) ve medyadaki besleme tetikçilerini seferber etti. Halkın aklıyla alan eden yayınlar yapan AA, akıl dışı rakamlar vererek AKP-MHP koalisyonunun kazandığı yalanını yutturmaya çalıştı. Tetikçi medyanın ekranlarını dolduran besleme "uzman" takımı ise, "zafer" yorumları yaparak bu kervana katıldılar.

5- "Zafer" ilan eden dinci-faşist koalisyon, aynı anda bazı bölgelerde HDP, CHP, İYİ Parti binalarına da saldırdı. Bu saldırganlık, sandıkta kaybettikleri seçimi

zorbalıkla kazanma histerisinin dışavurumu gibiydi.

6- Seçimlerdeki hile/hurdada, medyanın yürüttüğü iğrenç manipülasyonlara rağmen CHP gece yarısına doğru yaptığı açıklama ile "havlu attığını" ilan etti. "Millet ittifakı"nın diğer bileşeni İYİ Parti de CHP'nin ardından şaibeli sonuçları kabul ettiğini ilan etti.

7- CHP tarafından akşam saatlerinde yapılan iddialı açıklamaların ardından sessizce havlu atılması, bu işin perde arkasında kotarılmış olduğu izlenimi veriyor. Muharrem İnce'nin yaptığı ani dönüş de bu kaniyi güçlendiriyor.

8- Dinci-faşist rejime tepkili olan toplum kesimlerinde beklenti yaratan Muharrem İnce'nin tutumu, tam bir hayal kırıklığı yarattı. Milyonlarca kişinin Maltepe mitingine katılması, M. İnce'nin yarattığı beklentinin boyutunu gözler önüne serdi. Oysa kritik anda ortadan kaybolan M. İnce, kendisine umut bağlayanları derin bir hayal kırıklığına uğrattı. Böylece 16 Nisan referandum sonuçlarının çalınmasına göz yuman CHP, bu seçimlerin de dinci-faşist koalisyon tarafından çalınmasına karşı bir şey yapamadı.

9- Bir kez daha görüldü ki, dinci-faşist zihniyete karşı mücadele etmek, "sosyal demokrat" etiketli de olsa burjuva parti-

lerinin çapını aşıyor. AKP şefi gece yapacağı balkon konuşmasını iptal etmişken, CHP'nin teslim olmasıyla şovunu yaptı. Görünen o ki, sermayenin "solcu" partisi CHP de tek adam diktasının tahkim edilmesine, şu veya bu sebepten dolayı onay verdi.

10- Tüm baskı ve zorbalığa rağmen HDP'yi baraj altında bırakma hesapları tutmadı. Her şeye rağmen HDP'nin 67 milletvekili kazanması Kürt halkının zorbalığa boyun eğmediğini bir kez daha gösterdi. Ancak parlamentonun tek adam diktasına tabi olması, istese bile HDP'nin mecliste yapabileceği şeyleri sınırlıyor. Bu ise, HDP bayrağı altında toplanan reformist solun estirdiği "seçim rüzgarı"nın kofluğunu da gözler önüne seriyor.

11- "Milletin iradesi"ni ayaklar altına alarak, diğer partileri şu veya bu şekilde dize getirerek seçimleri "kazanmış" görünse de dinci-faşist koalisyon toplumsal meşruiyetten yoksundur. Bu zorba zihniyete biat etmeyen geniş toplum kesimlerinin tavır değiştirmesi olası görünmüyor. Hal böyleyken dikta rejimin daha da saldırganlaşacağı ve ekonomik krizin kapıda olduğu gerçeği, toplumsal öfkenin kabarmaya devam edeceğine işaret ediyor.

12- Dikta rejimin seçimle gideceği beklentisinin temelden yoksun olduğu bir kez daha görüldü. İktidardaki önemli değişimlerin kararının seçimlerde ya da parlamentoda değil gerçek iktidar, yani devletin ilgili kurumları tarafından belirlendiği bir kez daha hatırlatıldı. T. Erdoğan AKP'sinin bu kurumları da ele geçirmiş olması ise "milli irade"yi ayaklar altına alma işini kolaylaştırdı.

13- İşçilerin, emekçilerin, ilerici toplum kesimlerinin tepkilerini salt oya havale etmelerinin etkisinin sınırları bir kez daha görüldü. Burjuvazi iktidarda olduğu sürece düzenin temsili kurumlarına umut bağlanmasının hüsrandan başka bir sonuç yaratması mümkün değil. Seçim hileleri ise bu sorunu daha da derinleştiriyor.

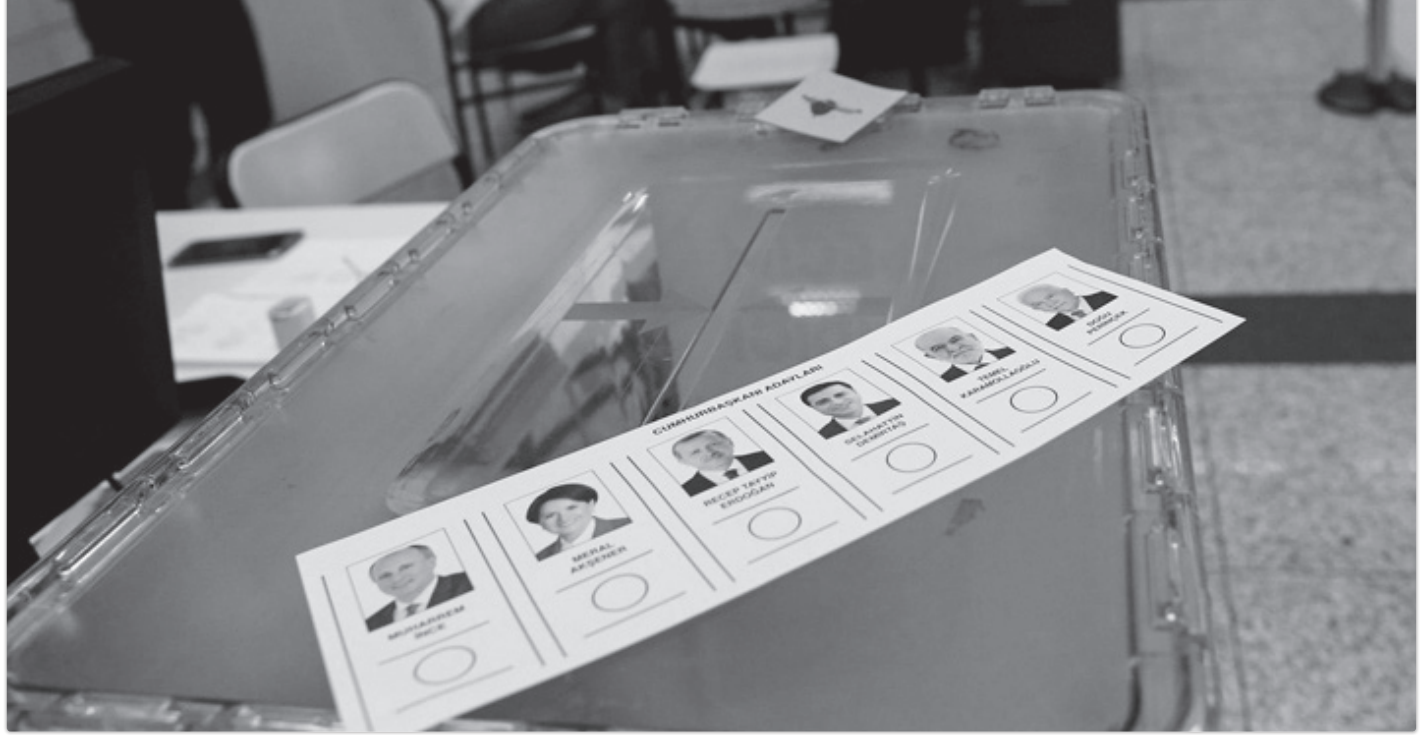
14- Bir kez daha altını çizmek gerekiyor ki, hem dinci-faşist rejime hem sosyal yıkıma karşı etkili mücadelenin yolu seçim sandıklarından değil grevlerden, genel grevlerden, kitlesel direnişlerden, sokak eylemlerinden geçiyor. Azgın dikta rejiminin hakimiyeti ve kapıya dayanan ekonomik kriz gerçeği işçi sınıfının, emekçilerin, ezilen toplum kesimleriyle ilerici/muhafız güçlerin grevlere, direnişlere, sokak eylemlerine her zamankinden de çok ihtiyacı olacaktır.

Reformist solun ilk seçim değerlendirmeleri

Ülkeyi OHAL KHK'larıyla yöneten tek adam rejiminin dayattığı seçimler, 24 Haziran'da şaibeli bir şekilde gerçekleştirildi. 7 Haziran seçimlerinden beri burjuva parlamentosunu "hükümsüz" kılan başkanlık sistemine, bu seçimlerle "yasal kılıf" giydirildi. Hileli 16 Nisan referandumu şaibeli 24 Haziran seçimleriyle tamamlandı. Sınırsız yetkilerle donanmış sermayenin diktatörü artık işbaşında.

Burjuva parlamentarizminin "tılsımını" söndüren bu rejimde "kuvvetler birliği" sağlanmış bulunuyor. Parlamenta başkanının "güdümlü noteri" misyonu biçen bir sistemde "burjuva demokrasisi" biçimsel yönüyle de ortadan kaldırılıyor. Hal böyleyken "AKP mecliste çoğunluğu kaybetti, artık koalisyonla mahkum" türünden "derin analizler" yapılması akla ziyandır. Zira bu tür akıl yürütmeler artık bir "züğürt tesellisi" bile olamazlar.

PARLAMANTARİZM ZİHİNLERİ ESİR ALINCA...

Ana gövdesiyle HDP bayrağı altında toplanan reformist sol güçler, 24 Haziran öncesinde parlamentarizmin uç noktalarına savruldu. Kendilerini seçim havasına kapıran bu güçler, bir "seçim rüzgarı" estirmek için çalıştılar. HDP bayrağı altında mecliste "sosyalist alternatif" yaratma heyecanları dikkat çekiciydi.

Seçimler, dinci-faşist koalisyonun şaibeli ama "yasal" bir görünüm altında hedeflerine ulaşmasını sağladı. Böylece saray çetesinin büyük şefine (çapının buna yetip yetmeyeceğinden, bu heveslerine ulaşip ulaşamayacağından bağımsız olarak) "ebedi başkanlık" yolu da açılmış oldu. Bu uğursuz işlevleri yerine getiren seçimlere dair yapılan ilk değerlendirmeler, reformist solun zihin dünyasının parlamentarizm tarafından nasıl esir alındığını gözler önüne seriyor. Seçim öncesi sürece damga vuran parlamenter budalalık, seçim sonuçlarına dair yorumlara da damgasını vuruyor.

ANADOLU AJANSI'NA "TAV OLMAK"

Seçimlerin burjuva anlamda bile adil, eşit, demokratik koşullarda gerçekleşmediği kimse için bir sır değil. Oysa olay bundan ibaret değil. Oy sayımının yapıldığı sistem de Yüksek Seçim Kurulu (YSK) da sonuçları yayınlayan *Anadolu Ajansı* (AA) da saray çetesinin elinde. Dolayısıyla

la bu mekanizmalar aracılığıyla yapılan hilenin/hurdanın/hırsızlığın oranını kimse bilmiyor. CHP adayı Muharrem İnce de hırsızlık yapıldığını söylüyor. Ama çalınan oy miktarının on milyon olmadığını, dolayısıyla Tayyip Erdoğan'ın kazandığını kabul ettiğini ilan ediyor.

Oy çalanların kazandığını kabul ederek ilkesiz bir tutum sergileyen M. İnce'nin açıklaması, 24 Haziran seçimlerinin "meşru" kabul edilmesinin dayanağı oldu. Oysa seçim sonuçlarını belirleyen sandıklardaki oylardan çok, AA'nın verdiği rakamlar oldu. Seçimlerden üç gün önce saray çetesi tarafından bu kurumun başına atanan şahıs, "24 Haziran'da silahlarınızı ateşlemeye hazırlanın!" diye tweet atıyor. İşte bu zihniyetin ilan ettiği seçim sonuçlarını, parlamentarizme angaje olan reformist sol da meşru kabul ediyor.

Halbuki bu kepezelik, burjuva hukuku açısından bile, "milli irade"nin ayaklar altında çiğnenmesi anlamına geliyor. Bu durum kimse için bir sır olmadığına göre, "seçimlerin meşruiyetine gölge düşürmekten" kaçınmak da neyin nesidir? Görünen o ki, seçimlere ve kapitalist düzenin temsili kurumlarına büyük önemler atfedenler, bu kurumların saygınlığını korumakla da kendilerini mükellef kılmışlar.

ARİTMETİK DE KEŞFEDİLDİ!

Şaibeli seçimler meşru kabul edilince, haliyle değerlendirmeler de AA'nın verdiği, YSK'nın onayladığı rakamlara göre yapılıyor. T. Erdoğan'ın oyunu arttırması, MHP'nin "beklenmeyen zaferi", CHP'nin başarısızlığı, İYİ Parti'nin hedefleri tutturamaması, HDP'nin başarılı olduğu ancak bunun yeterli olmadığı, sağa oy veren kesimlere de ulaşması gerektiği vb. üzerine ciddi "aritmetik analizler" yapılıyor.

Bu pespaye analizler, daha çok sermaye medyasının köşelerini tutanlar tarafından yapılırdı. Görüldüğü kadarıyla, reformist solun bazı isimleri de bu konular üzerinde zihin idmanları yapmaya başlamış. Parlamentarizme angaje olunca, bu kurumlarda güç olmanın, toplumun şu veya bu kesiminde oy almanın ya da alınan oyları arttırmanın yollarını aramak da önemli bir dert oluyor. Parlamenter budalalığın bu kadarı artık "pes" dedirtiyor.

SINIF MÜCADELESİ Mİ OY AVCILIĞI MI?

Seçim sonuçları üzerinden yapılan zihin idmanlarına bakıldığında, "oy avcılığı" eğiliminin güçlendiğini saptamak mümkün. Zira seçim sandıklarına yansyan tercihler toplumsal hareketten, sınıflar mücadelesinden bağımsızmış gibi ele alınıyor. Bakış bu alana odaklanınca, "oy

avcılığı" diye tanımlayabileceğimiz anlayışın nüksetmesi de kaçınılmazdır. Zira parlamento minderindeki burjuva partilerle aşık atma hayalleri kuranlar için sınıf mücadelesi değil oyları arttırmak önceliklidir. Elbette parlamento minderinde hüsnü kabul görebilmek için de, sınıflar mücadelesi gibi burjuvazinin nazik kulaklarını tırmalayan laflar etmekten kaçınmak gerekiyor. Ne de olsa her kurumun bir adabı vardır.

Seçim değerlendirmelerinde arada bir tek adam rejimine, faşizme karşı mücadeleden ya da direnmekten de söz ediliyor. Ancak bu tür ifadeler, zihin idmanlarının ana fikrini oluşturmaktan çok, eski konuşma alışkanlığının yansımaları gibi duruyor. Bu tür ifadeler, burjuva parlamentarizminin "büyüsü"ne kapılanların ağızında artık iğreti duruyor.

Reformist akımların parlamenter budalalığın cazibesine kapılmaları yeni bir olgu değil. Bu zeminlerde çürüyen dönemin güçlü sosyal demokrat partileri, birinci paylaşım savaşında emperyalist burjuvazi ile suç ortaklığı yapacak dereceye düşmüştür. Vurgulamalıyız ki, reformist akımların/partilerin parlamentarizmin çürütücü havasına kapılmaları şaşırtıcı değil. Sorun sosyalist, komünist, devrimci olma iddiasını taşıyanların da bu havaya kapılarak düzenin bataklığına doğru sürüklenmeleridir.

Atı alan Fırat'ı geçemedi!

En başından beri mevcut hukuk sisteminin bile ayaklar altına alındığı bir seçim daha sona erdi. 24 Haziran baskın seçimlerinde, beklendiği üzere geçmiş yıllardaki şaibelere yeni şaibeler eklendi. Hileli seçimler zincirine yeni bir halka olarak eklenen son seçimlerde, çeşitli siyasi aktörlerin kin bileyerek de olsa "bir realite" olarak kabul etmek zorunda kaldıkları en dikkate değer olgulardan biri Kürt halkının sergilediği tutum oldu.

HDP seçim çalışmasını önceki vekillerinin bir kısmı ile eş başkanlarının hâpiste olduğu, cumhurbaşkanı adayının seçim çalışmasını hâpishaneden "ketil" vasıtasıyla yürüttüğü, duvara ketil çizenlerin dahi baskı, gözaltı ve tutuklamalara maruz kaldığı koşullarda yürüttü. Tayyip Erdoğan'ın basına kapalı toplantılarında HDP'ye dönük tehdit yüklü mesajlarına yine HDP'lilere yönelik saldırılar eşlik etti. Suruç'ta bu saldırganlık olabilecek en hunhar biçimlerde gerçekleşti. Keza seçim günü Suruç gibi kasabalarda HDP seçmenleri silahlarla tehdit edildiler. Zaten yıllardır olağanlaşmış bir şekilde süren baskılara ve son bir iki ayda yaşananlara rağmen Kürt halkı teslim olmayacağını bir kez daha gösterdi.

Gerek seçim öncesinde, gerekse se-

çim gününde Kürt halkına yönelik baskıların bilançosunu yazmak için bu sayfalar yetmez. Bunca baskı ve devlet terörüne rağmen silahların sadece gölgesi altında değil, o silahların kabzalarını ve kurşunlarını bedenlerinde hissederek 24 Haziran'a giren Kürtler, AKP dahil bu düzenin sahiplerine bizi yok sayamazsınız dediler. Atı alan Üsküdar'ı geçse de Fırat'ı geçemedi.

AKP'nin medya kalemşorları yorum yaparken HDP'nin Kürdistan'da aldığı oy oranını önceki seçimlerle kıyaslamakta özel bir dikkat gösteriyorlar. Akıllarınca, düştüğü söylenen oyların arkasındaki hileleri, baskıları yok saymakta, bunun sorumluluğunu HDP'ye yüklemektedir-

ler. Bu sayede Kürt hareketini, somutta da HDP'yi daha fazla taviz vermeye zorlamak istemektedirler.

Ancak devletin tüm baskı imkanlarıyla HDP'yi "terör örgütü" olarak gösteren Erdoğan ve ekibinin hevesi kursağında kalmıştır. Tıpkı diğer yerlerde olduğu gibi Kürt kentlerinde de yapılan usulsüzlüklerle HDP'nin oyları düşürülmek, Kürt halkının siyasi iradesi yok sayılmak, HDP marjinalize edilmek istendi, ancak başarılamadı. Seçim faaliyetleri, miting ve eylemleri, hatta kutlamaları bile azgın devlet terörüyle karşılanan Kürt halkı ve Kürt siyasi hareketi birlikte moral kazandı.

Sürekli "hendekler" hatırlatılarak tehdit edilen Kürt halkı, hendeklerin ku-

rulduğu kentlerde de ezici bir oy çoğunluğuyla HDP'yi birinci parti yaptı. Aynı şekilde kayıym atanan yerlerde de... 24 Haziran seçim sonuçları üzerinden bir başarıdan bahsedilecekse bu ancak Kürt halkının başarısı olabilir. AKP-MHP gibi gerici faşist odakların başarı olarak sundukları, sadece seçim hileleri yapmakta sergiledikleri maharet, baskı ve terör olurken, Kürt halkı batıdaki metropol şehirler de dahil birçok yerde haklı talepleriyle "biz de varız, yok sayamazsınız" dedi. Kürt halkının göstermiş olduğu direnç ve kararlılık kurulu düzenin sahiplerine üzerinden atlayamayacakları ciddi bir meseleyle karşı karşıya olduklarını bir kez daha hatırlatmıştır.

Sermaye temsilcileri seçimlerin ardından yaptıkları açıklamalarla bir kez daha "reform" adımlarının hızlıca atılmasını istedi.

TÜSİAD SEÇİM SONRASI "REFORM" GÜNDEMLERİNİ SIRALADI

Türk büyük burjuvazisinin başlıca örgütü TÜSİAD seçim sonuçlarının ardından açıklama yaptı.

Erdoğan ve yeni meclisin tebrik edildiği açıklamada, meclisin katılımcı olması, etkin denetim ve partiler arası uzlaşmaya dayalı "yeni çalışma geleneği oluşturması" temennisinde bulunuldu.

TÜSİAD devamında, yeni yönetimin odaklanması gerektiğini öne sürdüğü "acil politika ve reform gündemleri"ni sıraladı.

Vergilerin tabana yayılmasıyla ilgili düzenlemenin de yer aldığı başlıklar şöyle:

- Hukuk devletinin ve özgürlüklerin en ileri demokrasiler düzeyinde tesisi;
- Yüksek enflasyon ve cari açık sorun-

Sermaye temsilcilerinden seçim açıklamaları: Reform zamanı!

larının çözümüne yönelik akılcı bir ekonomi programı ve mali disiplin;

-Bağımsızlığı ve kararları ile ulusal ve uluslararası düzeyde güven veren bir Merkez Bankası ve tüm kurumlarda liyakat temelli atama sistemi;

-Vergi reformu ile verginin tabana yayılması ve kayıt dışılık ile etkin mücadele;

- 4. Sanayi Devrimi'nin temeli olan dijital dönüşüme ve doğayla uyumlu nitelikli büyümeye uygun bir kalkınma anlayışı;

-Türkiye'nin en önemli küresel güçlerinden birinin insan kaynakları olduğunun bilinciyle ve toplumsal uzlaşma içinde hazırlanacak köklü bir eğitim reformu;

-Eğitim, çalışma yaşamı, karar alma

ve toplumsal yaşamın her alanında kadın-erkek eşitliğinin sağlanması;

-Uluslararası rekabet gücümüz ve dünyanın bütün bölgelerine yönelik etkimiz açısından elzem olan Avrupa Birliği'ne uyum sürecinin hızlanması.

MÜSİAD'DAN AÇIKLAMA

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Ankara Başkanı İlhan Erdal, seçimlerin sonuçlarına ilişkin açıklama yaptı.

"Bu seçimde demokrasinin ve Türkiye'nin kazandığını" öne süren Erdal, yeni dönemde patronlar için bir an önce çalışmaya başlanmasını istedi. Erdal şunları söyledi:

"Belirsizlikleri geride bıraktığımız bu seçimden sonra zaman, artık ekonomik

reformlara ve mega projelere daha iyi odaklanarak hedeflerimize daha hızlı bir şekilde ilerleme zamanıdır. Seçim sonuçlarının ülkemize, milletimize, ümmete ve iş dünyasına hayırlı olmasını diliyorum."

TOBB BAŞKANINDAN ERDOĞAN'A TEBRİK

Patronlar cephesinden ilk açıklama ise henüz seçim sonuçlarının kesinleşmediği bir saatte Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıkılıoğlu tarafından yapıldı.

Hisarcıkılıoğlu, Twitter hesabı üzerinden yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Yüksek bir katılım oranıyla gerçekleşen seçimlerle Türkiye, güçlü ve sağlam bir demokrasi geleneğine sahip olduğunu bir defa daha ortaya koydu. Millet kararını verdi. Seçimden zaferle çıkan Cumhurbaşkanımız Sayın @RT_Erdogan'ı kutluyorum. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin ülkemiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum."

Seçim hileleri 24 Haziran'da da devredeydi

Tek adam diktatörlüğünün inşa edilmesi yolunda gerçekleştirilen 24 Haziran seçimleri hilelerle birlikte geride kaldı. Oy verme işlemlerinin başlamasıyla Türkiye'nin birçok yerinden hile haberleri yansımaya başladı.

Erzurum ve Ağrı başta olmak üzere kimi yerlerde AKP'lilerin "İçişleri Bakanlığı seçim görevlisi tam erişim" ibareli yaka kartları taktığı görüldü. Onlarca sandıkta muhalefetin seçim müşahitleri ve HDP'li seçmenler polis, asker, korucular ve AKP/MHP'liler tarafından engellendi.

Suruç'ta HDP'li 3 esnafın ölümüne yol açan AKP milletvekili adayları İbrahim Halil Yıldız, seçim günü de silahlı korumalarıyla okulları gezerek terör estirdi. Yıldız gittiği yerlerde blok oy kullandırırken HDP'li sandık kurulu üyelerinin işini yapmasını engelleyerek darp etti. Yanı sıra içinde 4 çuval oy pusulası olan bir araç da polis tarafından durduruldu.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), seçim hileleri ve baskı haberlerinin en çok geldiği yer olan Suruç'a "güvenlik sıkıntısı" gerekçesiyle gözlemci gönderemediklerini açıkladı. Önceki gün de insan hakları ve meslek örgütlerinin de aralarında olduğu 25 kurum temsilcisinin Suruç'a girmesi aynı gerekçeyle engellenmişti.

Yabancı gözlemciler de birçok yerde polis engeliyle karşılaştı. AKP'nin yayın organı *Anadolu Ajansı* (AA) "seçimlere müdahale girişimindeki yabancılar hakkında işlem yapıldığı" haberini geçerek, defalarca "HDP ile bağları olduğu" ve "seçim akreditasyonları olmadığı" iddiasını tekrarladı. AA'ya göre "Ağrı'da 3 Fransız, Şırnak'ta 3 Alman, Batman'da bir ve Diyarbakır'da 3 İtalyan olmak üzere 10 yabancı" gözaltına alındı.

Oy verme işlemlerinin ardından oy

sayımlarını izlemek isteyenler birçok okulda polis tarafından engellendi. Ankara'daki YSK önünde bekleyenlere polis saldırısı gerçekleştirildi ve bina önünde beklemek isteyen kitle alandan uzaklaştırıldı. Seçim sonuçları da birçok ilde protesto edilirken Mamak'ta yaşanan polis saldırısında 12 kişi gözaltına alındı.

HİLELERE KARŞIN, AKP ŞEFLERİNE GÖRE "HER ŞEY SORUNSUZ"

Seçimler ve seçim sistemiyle ilgili "güven" vermeye çalışan ve "demokrasi" demagojisi yapan sermaye devleti temsilcileri hileleri görmezden gelmeye devam etti.

Oy verme işleminin başlamasının ardından AKP şefleri, bizzat kendi adaylarının da dahil olduğu onca hileye rağmen, oy verme işleminin "sağlıklı bir şekilde ilerlediği" yönünde açıklamalar yaptı.

AKP ŞEFLERİ: "DEMOKRASI ŞENLİĞİ", "BAYRAM HAVASI"...

İlk açıklamayı yapan Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, daha ilk saatlerde ortaya çıkan hilelere karşın "Şu ana kadar seçimle ilgili bize herhangi bir olumsuzluk ulaşmadı. Herkes oylarını huzur içerisinde kullanıyor" ifadelerini kullandı.

İstanbul'da oyunu kullanan İçişleri Bakanı Süleyman Soylu "demokrasi şenliği" yaşandığını iddia etti. Hileleri yok sayan Soylu "Sabah itibarıyla da oy kullanma işlemi tüm Türkiye'de sorunsuz şekilde başladı" dedi. Soylu, kolluk güçleriyle övünerek "seçim güvenliğini sağladıkları" demagojisi de yaptı.

İzmir'de oy kullanan son başbakan Binali Yıldırım da "Gayet demokratik bir bayram havasında güzel bir seçim ortamı geçiriyoruz" diye konuştu.

AKP'DEN URFA'DAKİ SEÇİM HİLELERİNE SAVUNMA: "SPEKÜLATİF"

Urfa'daki seçim hileleri kamuoyunda tepki çekerken, AKP cephesinden konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada "bir şeyler olmadığı" öne sürülerek, hile yapıldığı söylemlerinin "spekülatif" olduğu öne sürüldü.

Suruç'taki hilelere ilişkin konuşan Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Ahmet Eşref Fakıbaba "Spekülatif olaylar çıkarıyorlar sanki Şanlıurfa'da bir şeyler varmış, Şanlıurfa'da bir şeyler oluyormuş gibi... Değişik düşüncede insanlar var ama kardeşçe hepimiz birbirimizi selamlayıp gidip oylarımızı veriyoruz" dedi.

YSK'DAN SURUÇ AÇIKLAMASI

CHP Urfa'daki sandıklarda yaşanan seçim hilelerine karşı önlem alınması için Yüksek Seçim Kurulu'na (YSK) başvururken, YSK adına yapılan açıklamada konuya ilişkin adli ve idari soruşturma başlatıldığı belirtildi.

YSK Başkanı Sadi Güven "Suruç'taki bazı sandıklara yönelik asayişle ilgili iddialar konusunda, idari ve adli işlem için gerekli girişimlerde bulunulmuştur" diye konuştu.

URFA VALİLİĞİ'NDEN "ABARTILI ALGI YÜRÜTÜLÜYOR" İDDIASI

Urfa'daki hilelerle ilgili valilikten de açıklama yapıldı. Adli ve idari soruşturmanın devam ettiğine değinilen açıklamada şu iddiada bulunuldu: "Suruç ilçesinde 14 Haziran günü yaşanan ve adli, idari soruşturması devam eden olaylar üzerinden yanlış ve abartılı bir algı yürütülmeye çalışılmaktadır. Seçimlerin güvenlik içinde gerçekleşmesine yönelik Suruç ilçemizde her türlü tedbir alınmıştır."

Soylu'dan Pervin Buldan'a tehdit

Ağrı'nın Doğubayazıt ilçesine bağlı Yanyurt Köyü'nün bakkalının öldürülmesinin ardından; bakkalın "işbirlikçi olduğu için PKK tarafından öldürüldüğü" iddia edilmişti.

Bu olayın ardından Süleyman Soylu'nun Pervin Buldan'ı arayarak bu olayla ilgili "Sizi CHP bile kurtarmayacak, o köyde taş taş üstünde bırakmayacağım" dediği öne sürülmüştü.

HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan 27 Haziran'da yaptığı açıklamayla Soylu'nun kendisini tehdit ettiğini doğruladı.

Öte yandan Yanyurt Köyü'nde soğa çıkma yasağı ilan edilerek askerler tarafından baskın gerçekleştirildi.

"YAŞAMA HAKKINIZ YOK"

HDP Genel Merkezi'nde seçim sonuçlarını değerlendiren Buldan, gazetecilerin tehdit ile ilgili sorusuna şu yanıtı verdi:

"Evet, İçişleri Bakanı'ndan bir telefon aldım. Beni arayarak Ağrı Doğubayazıt ilçesinde kendilerinin müşahiti olduğu bir insanın infaz edildiği ve bu infazdan bizi sorumlu tuttuğu bir telefon aldım. Yapılan infazla partimizin birebir ilişkisi olduğunu ima etmiştir. Tıpkı Suruç'ta olduğu gibi yapanlar cezalandırılmıyor. Yapmayanlar sorumlu gösteriliyor. Bu olay derhal açığa çıkarılmalıdır. Kimler tarafından yapılmışsa bu insanlar cezalandırılmalıdır. HDP olarak bu olayları asla kabul etmediğimizi belirtiyoruz. Sayın Soylu 'Size haddinizi bildireceğiz, size artık yaşama hakkı yok, nereye gidiyorsanız gidin' gibi saçma sapan asla kabul etmediğimiz bir konuşmayla karşı karşıya kaldım. AKP hükümeti böyle bir öfkeyle mi yönetecek. Bu ülkenin 3. büyük partisi olan bir partiyi bu tür suçlamalarla insanların gözünde karartmalarına asla izin vermeyeceğiz.

Yaşanan olayın çok büyük üzüntüsünü yaşıyoruz. Bir partinin eş başkanına böyle bir telefon açılmasını kabul etmiyoruz. Herkes haddini bilecek, sayın Soylu da haddini bilecek. Biz büyük bedeller ödeyen bir partiyiz. Suruç'ta yaşananlar ortada. Suruç'ta insanlar boğazı kesilerek öldürüldü. Bizim 6. sıra milletvekili adayımız tutuklandı. Alakası olmayan insanlar tutuklandı. Çok talihsiz bir konuşma yaptığımızı belirtmek isterim. Bu telefonu bu şekilde yorumluyorum ve kabul etmediğimizi belirtmek istiyorum."

Hapishanelerde hücre saldırısının yolunu düzleyen saldırılar

Hapishanelerde hücre saldırısının mi-ladı 19-22 Aralık 2000 katliamlarıdır. An-cak sermaye devleti bu aşamaya bir anda gelmedi. Deyim yerindeyse adım adım ilerledi; hücre saldırısının yolunu çeşitli hapishanelerdeki saldırı ve katliamlarla döşedi.

İlk adımı 1991'de 3713 sayılı "Terörle Mücadele" yasasıyla attı. Bu yasayla devrimci tutsakları disiplin cezalarıyla hücreye atmanın ötesine geçip, tutsaklık süresinin tümünün hücrelerde geçirilmesini hedefledi. Tıpkı F Tipi hapishanelerde olduğu gibi...

Yasa çıktıktan birkaç ay sonra Eskişehir tabutluğunu devreye soktu. Ne var ki Türkiye genelinde hapishanelerde tutsakların açlık grevi eylemi sonrasında bundan "geri" adım attı.

Eskişehir tabutluğu 1996'da yeniden açılmak istendi. Bu kez saldırı yeni kurulan Cezaevi Merkezi Koordinasyonu'nun (CMK) ölüm orucu ve süresiz açlık grevi eyleminde ölümsüzleşen 12 canla püs-kürtüldü.

'96 direnişi öncesi ve sonrasında da hapishanelere dönük saldırı ve katliamlar yapıldı. '95'te Buca, '96 başında Ümraniye, sonlarına doğru Diyarbakır hapishaneleri işkence ve kana bulandı.

ULUCANLAR, BURDUR, BERGAMA...

26 Eylül 1999'da Ulucanlar Hapishanesi'nde 10 devrimci tutsağın vahşice

katledildiği saldırı sermaye devletinin hücre politikasının en vahşi halkası olarak kayıtlara geçti. Beraberinde Ulucanlar Hapishanesi'nde komünist ve devrimci tutsakların destansı direnişi de tarihe işlendi.

Ulucanlar saldırısından sonra Ulucanlar Hapishanesi'nde bulunan erkek tutsaklar Burdur, Bartın, Ermenek hapishanelerine sürgün edildiler.

Burdur Hapishanesi'ne saldırıdan önce Burdur'a o dönem yeni gelen müdür Katip Özen'in, "burayı ikinci Ulucanlar'a çevireceğim, hepimizi muma çevireceğim" şeklindeki sözleri devrimci basına yansıdı. Müdürün "Ulucanlar"dan kastı tek başına bu hapishanede yapılan katliam değil, bu katliamın asıl nedeni olan hücre saldırısıydı.

5 Temmuz 2000'de Ulucanlar saldırısından sonra 19 Aralık saldırısının pro-

vası temelinde Burdur Hapishanesi'ne saldırdılar. 60 tutsağın olduğu nispeten gözlerden ırak bir hapishaneydi. 19 Aralık'ın provasının yapılabileceği özelliklere sahip bir hapishaneydi.

Burdur Hapishanesi'ne yapılan saldırıdan sonra her tutsak en az 15 gün "iş göremez" raporu aldı. Bu durumdan hareketle burada katliam yapılmak istemedi dense bile kesinlikle katliam yapmaktan kaçınılmadı. Ulucanlar'da öldü diye işkence yapmayı bırakan sermaye devleti Cemal Çakmak'ı yine öldürmeye çalıştı. Ama amacına ulaşamadı. (19 Aralık saldırısını da ölmeden atlatan Cemal Çakmak 2005'te Dersim'de 17'lerden biri olarak ölümsüzleşti.)

Koğuşa saldırıda kullanılan iş makinesi Veli Saçılık'ın kolunu kopardı. Veli'nin kolunu bir sokak köpeğinin dişleri arasında buldular. Ancak hastanede Veli'nin

kolu dikilemedi, daha doğru bir ifadeyle dikilmedi.

Burdur saldırısından sonra tutsaklar başka hapishanelere sürgün edildiler.

19 Aralık öncesindeki saldırıların son durağı Bergama Hapishanesi oldu. Saldırı 26 Temmuz 2000'de gerçekleşti. Saldırıdan birkaç gün önce tutsakların kazdığı tüneli bulan sermaye devleti, bunu saldırı bahanesi yaptı. Gerçek neden yine aynıydı: Hücre saldırısına geçmek. Çünkü Bergama Hapishane idaresi tutsaklara yönelik sürekli hak ihlallerinde bulunuyordu. Tünel bulmak hak ihlallerini hak gaspına dönüştürmek için işlevsel bir bahane oldu.

Sadece asker ve gardiyanlarla değil, beraberinde iş makineleriyle gerçekleşen bir saldırı oldu Bergama Hapishanesi'nde de.

Saldırı sonrasında Bergama Hapishanesi'ndeki tutsaklar Buca Hapishanesi'ne sürgün edildiler.

Bu saldırılarla yolu düzlenmeye çalışılan hücre saldırısına karşı 20 Ekim 2000'de Ölüm Orucu eylemi başladı. Ölüm Orucu eyleminin 60. gününde, yani 19 Aralık'ta ise 4 gün süren saldırı ve katliam başladı. Saldırıya karşı yine destansı bir direniş sergilendi, 28 tutsak ölümsüzleşti. Hücre hapishaneleri bu saldırıdan sonra yaşama geçirildi.

TUTSAKLAR TESLİM OLMADI

Hapishanelerdeki bütün saldırı ve katliamlar tutsakları teslim almayı amaçlıyor. Hücre saldırısı sermaye devletini bu yönde epeyce umutlandırmıştı. Ne var ki tutsaklar sermaye devletinin umudunu can bedeli direnerek boşa düşürdü. Asla teslim olmadılar.

Bugün sermaye devleti tutsakları teslim almak için saldırılarını yoğunlaştırıp, arttırarak sürdürüyor. Bu saldırı karşısında tutsaklar teslim olmadı ve olmayacaklarını defalarca dillendiriyorlar. Bu direnişte tutsak yoldaşlarımızın ve dostlarımızın ölmemesi dışarıda örgütlenecek dayanışmaya bağlı. Bunu hiç akıldan ve yürekte çıkarmadan Ulucanlar'ı, Burdur'u, Bergama'yı ve 19-22 Aralık saldırılarını hatırlamalıyız. En önemlisi de tutsaklarla dayanışmayı güçlendirmeliyiz.

H. ORTAĞCI

Komünist tutsaklara baskı ve tecrit

OHAL'le birlikte hapishanelerde saldırılar artarken, Türkiye Komünist İşçi Partisi (TKİP) dava tutsakları da keyfi cezalarla karşılaşılıyor.

TKİP dava tutsağı Evrim Erdoğan, Şakran Kadın Kapalı Hapishanesi'nden gönderdiği faksta yaşadığı ihlalleri şöyle anlattı: "7 Haziran'da 3 aylık bir blok iletişim 'ceza'm daha infaz edildi. Kitap-yayın yasağı nedeniyle gönderdiğiniz yayınlar bu süreçte depoya kaldırıldı. Mart ayında 3 hücre 'ceza'sı dayanak gösterilerek İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 2020 Ocak ayında tahliye edileceğime ilişkin müddetname geldi. 2'sinin benimle ilgisi olmayan eylemlere ilişkin verilen bu hücrelerin kaldırılarak Temmuz 2018'deki tahliyemin önündeki engelin kaldırılması için infaz hakimliğine yapmış olduğum kararın gözden geçirilmesi başvuruma 4 aydır bir yanıt gelmiş değil.

Sağlığım her geçen gün mevcut koşulların etkisiyle daha da bozuluyor. Koşulların da etki-

siyle astım ve KOAH beni oldukça zorluyor.

Sermaye düzeninin dikensiz gül bahçesi yaratma politikasının bir parçası olarak tutulmaya çalışılıyorum sonuçta ama bu keyfi ve hukuksuz uygulama benim durumumda ne kadar sürdürülebilirlik göreceğiz."

TKİP DAVA TUTSAĞI ONUR KARA'YA GÖRÜŞ YASAĞI

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi'nde keyfi saldırılara karşı tutsakların gösterdiği direniş de daha fazla baskı ve ceza ile karşılık buluyor. TKİP dava tutsağı Onur Kara, baskı ve yasaklara karşı yaptığı eylemlerin sonucunda iki ay görüş yasağına çarptırıldı.

Tutsaklara dönük insanlık dışı hiçbir tutumu kabul etmeyen Kara, yasakların ve baskıların devrimci iradeyi sindiremeyeceğini, tek başına ve ortak mücadele süreçleriyle her fırsatta ortaya koyuyor.

Neo-liberal tarım politikalarının yarattığı tablo

Burjuva düzen bir seçim seremonisini daha geride bırakırken, Türkiye'nin gerçekleri aralıksız yaşanmaya devam ediyor. Bu gerçeklerden biri, çoktandır sürdürülemez hale gelen kapitalist sistemin, işçi ve emekçileri sürekli yıkıma uğratan ekonomik tablosudur. Yükselen döviz kurlarının baskısıyla etkisini daha çok hissettiren ekonomik kriz kendini çeşitli şekillerde dışa vurmaya devam edecektir.

Ekonomik kriz ve bunun emekçileri yıkıma sürükleyen etkileri kapitalist ekonominin sonuçları olarak yaşanmaktadır. Bunun tarım alanına yansımaları ise hem üretici hem de tüketici tarafından fazlasıyla hissedilmektedir. Bu yıkımı yaşamlarında her geçen gün daha fazla hisseden emekçiler, son olarak seçimlerden bir iki gün önce soğan ve patates gibi ürünlere yapılan devasa zamları görmüştü. Patates ve soğanın kilosu 50 kuruştan 5-6 TL'ye yükselirken, pek çok temel tüketim malzemesinin fiyatları da epeyce artmış durumdadır.

Son 30-40 yıldır Türkiye'de tarım politikaları serbest piyasa ekonomisinin insafına göre şekillenmekte, insani ihtiyaçlara göre değil, piyasanın arz talep dengesine göre işlemektedir. Geline sürecin gerisinde, 12 Eylül 1980'den bu yana artan neo-liberal politikaların uygulanması ve bunun tarıma etkileri vardır. Ancak Türkiye'de tarım, özellikle AKP iktidarıyla birlikte daha hızlı bir yıkıma sürüklenmiş, kendine yeterlilikten uzak, dışa bağımlı hale gelmiştir. Bu sürecin

sonu, Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu (Çiftçi-Sen) *Tarım 2016 Raporu*'na, "2015 tarımda iflasın ilan edildiği yıl" biçiminde yansımıştı. Ayrıca 2002-2013 yılları arasındaki 12 yıllık dönemde 9 yıl tarım ürünleri dış ticareti net açık verdiği de kayıtlara geçmişti.

Tarım üreticileri bu süreçte çok yönlü mağdur olmuş, olmaya devam etmektedirler. Yem ve gübre şirketleri KDV indiriminden ve çeşitli desteklerden yararlanırken, tarım üreticisi yararlanmamaktadır. Ayrıca tarımsal ürünlerde uygulanan kotalarla üretim tarım tekelcilerinin planlarına göre yapılmakta, daha çok ithalata ağırlık verilmekte, Türkiye "ithalat cenneti" olmaktadır. İşçi ve emekçiler ise toprak verimliliği ve iklim açısından tarımda kendine yeterli olabilecek bir ülkede hem pahalı hem de ithal

ürünleri tüketmek zorunda kalmaktadırlar. TÜİK verilerine göre Türkiye son 12 yılda, Amerika'dan pamuk ve bezelye, İtalya, Vietnam, Tayland ve Mısır'dan pirinç, Ukrayna'dan mısır, İtalya'dan bakla, Çin'den sarımsak ve kuru fasulye, Meksika'dan nohut, Kanada'dan mercimek, Lüksemburg'dan buğday, İspanya'dan marul, Fransa'dan arpa, Rusya'dan buğday, Etiyopya ve Bangladeş'ten kuru fasulye, Japonya'dan ayçiçeği, Yunanistan'dan pamuk satın almış, saman bile ithal etmiştir.

Tarımda neo-liberal politikaların bir diğer sonucu da 2018'den itibaren sertifikalı tohumun dışında tohumlara teşvik verilmeyecek olmasıdır. Bu, çiftçileri tohum şirketlerine tümünden mahkum edecek bir karardır. Öte yandan verimli tarım topraklarının enerji santralleri ve maden

aramaları ile kullanılamaz hale gelmesi, artan betonlaşmanın getirdiği sorunlar, yapılan yasal değişikliklerle tarım arazilerinin, meralar, yaylaklar ve kışlakların imara açılması gibi etkenlerle de tarım çökertilmektedir.

Dışa bağımlılık arttıkça, yükselen döviz kurları da tarımsal girdi fiyatlarını (mazot, gübre, tohum, yem vb.) arttırmaktadır. Sonuç, çiftçiye kredi borçlarından haciz geldiği, bugün ülkede çiftçinin toplam borcunun 90 milyarı bulunduğu bir Türkiye gerçekliğidir.

Tüm bunlara rağmen üretilebilen ürüne, aradaki pek çok aracı eliyle fiyatı katlanmış olarak tüketiciye ulaşmaktadır. Buna stokçular eliyle piyasaya sürülme-yip talep artışı oluşturulmasıyla fiyatların yükseltilmesi de eklenmektedir. Görüldüğü üzere, serbest piyasa ekonomisi gereği işçi ve emekçiler hayat pahalılığı kısılcısından kurtulamamaktadır.

Geline yerde uluslararası tekelci çıkarına IMF ve Dünya Bankası programları çerçevesinde tarım politikaları belirlenince, patates-soğan gibi görece en ucuz gıdalar dahi dolar kurunu geçmektedir. AKP iktidarının bu soruna tek çözümü ise ithalat yapmaya devam etmektir. Özetle, neo-liberal tarım politikaları iflas etmekte, tarımda yıkım derinleşmekte, yaşanan sorunların faturası ise her yönüyle emekçiye kesilmektedir. Türkiye kapitalizminin artık bu gidişatı tersine çevirecek ne bir niyeti ne de takati kalmıştır. Bu, ancak işçi ve emekçilerin düzeni yıkıp iktidara yerleştikleri bir Türkiye'de gerçekleşebilir.

Süperpak işçilerinin grevi ikinci haftasında

Avusturya merkezli Mayr-Melnhof Packaging Şirketine ait MM Süperpak Ambalaj'ın İzmir, Karaman ve Antep fabrikalarında patronun lokavt ilanına karşı Selüloz-İş Sendikası üyesi işçilerin 20 Haziran'da başlattıkları grev ikinci haftasında devam ediyor.

Grevin 6. gününde (25 Haziran Pazartesi) Ege İşçi Birliği, İzmir'deki işçileri ikinci kez ziyaret etti. Alkış ve sloganlarla sınıf dayanışması gösteren işçiler oldukça coşkular ve kazanana kadar direneceklerinin söylüyorlar.

Yapılan sohbetlerde 3 fabrikanın da grevde olduğunu, en çok işçinin Torbalı'daki fabrikada çalıştığını söyleyen işçiler, sendikalaşma sürecinde de ilk örgütlenmenin İzmir'de yapıldığını ifade ettiler. 95 direnişçi işçinin arasında 4 kadın işçi de yer alıyor. Kadın işçilerle yaptığımız sohbette kadınların direngen ve kararlı olduklarını

anlatarak kadınların direnişte önemli olduklarını ifade ettiler. Gebze'de bulunan Flormar fabrikasında işten çıkartılan işçilerin direnişlerini de takip ettiklerini söylediler. Patronun sendika ile görüşmeyi ertelediğini belirten işçiler; "Bizleri oyalayarak bölmeye, yıldırıma çalışıyorlar biz bunun farkındayız" diyerek kazanana kadar direneceklerini vurguladılar. Toplu sözleşmelerinin dördüncüsünün imzalanacağını, zaten açıkl sınırların altında çalıştıklarını, dayatılan sıfır zam ile iki yıl daha aç bırakılmak istenmelerine tepki gösteriyorlar.

Aynı gün Selüloz-İş Sendikası'nda örgütlü Form Mukavva işçileri de destek ziyareti gerçekleştirdi. İzmir Torbalı'daki işçiler grevlerinin 8. gününde; "Flormar işçisi yalnız değildir!" dövizini açarak yaptıkları açıklamayla Süperpak işçileri olarak Flormar'ı boykot ettiklerini vurguladılar.

Çözüm işçi iktidarında!

Dün söyledik, bundan sonra da söylemeye devam edeceğiz: Bir parça temiz hava, bir parça güneş için dahi, daha fazla birlik, daha fazla mücadele! İşçi sınıfı için başka bir yol yok!

Seçimlerle ilgili tutumumuzu ortaya koyduğumuz bildirimizde de belirttiğimiz gibi, MİB olarak işçi sınıfının çıkarlarını her şeyin üstünde görüyoruz, tüm meselelere olduğu gibi seçimler konusuna da bu bakış açısından yaklaşıyor, işçi sınıfının bir bütün olarak sınıf çıkarlarının gereği olan bir tutum alıyoruz.

Bu temel bakış açısından hareketle: İlk olarak seçimler, önümüze konulan seçenekler ve vaatleriyle ilgili tüm temel gerçekleri anlatmayı kendimize bir görev olarak saptadık.

İkincisi mevcut sömürü ve kölelik düzeniyle sorunu olmayan, kapitalist sömürü düzeni ve bu düzenin patronlarıyla hiçbir kavgası olmayan mevcut hiçbir parti ve adayı desteklemeyeceğimizi vurguladık.

“Asıl kavga emekle sermaye arasındadır” dedik!

Üçüncüsü bugüne kadar politika ve icraatlarıyla sermayenin diktatörü gibi çalışan, OHAL’i patronlar rahat etsin diye grevlerimizi yasaklamak için kullanan, bunu da pişkince defalarca tekrar eden, fabrikasında ve sendikasında söz hakkına sahip olmak ve insanca yaşamak için ayağa kalktığı zaman hep karşısında yer alan, tüm iktidar gücünü patronlar sınıfı için kullanan AKP iktidarı ve adayından sorulacak hesabımız var dedik!

“Sermayenin diktatörüne işçi sınıfının

oyu yok!” dedik!

Dördüncüsü hangi aday ya da parti olursa olsun sermayenin sınıf egemenliğine, paranın her şey olduğu, para babalarının gerçek söz ve karar hakkına sahip olduğu bu düzen yıkılmadan işçi sınıfının kurtulamayacağını vurguladık.

“Paranın saltanatı yıkılmadan bize gün yüzü yok” dedik!

Beşincisi bu düzende dahi işçi sınıfının bir parça soluklanma ve bir parça güneş için dahi bir sınıf olarak mücadele vermek zorunda olduğunu vurguladık.

“Patron partilerinin ve adaylarının değil, kendi sınıf taleplerimizin arkasında birleşelim!” dedik!

Altıncısı hangi aday ya da parti kazanırsa kazansın kapitalist kriz kapıda, her halükarda krizin faturası işçi sınıfına ödetilecek. Bugün işçiler olarak en başta gelen görevimiz bu faturayı ödememek için mücadeleye hazırlanmak gerektiğini anlattık.

“Krizin faturasını patronlar ödesin!” dedik!

Tüm işçi kardeşlerimizi bağımsız çıkarlarımız ve gerçek kurtuluşumuz için birleşmeye, kenetlenmeye ve mücadele etmeye çağırıyoruz dedik!

Tüm bu gerçekleri söyleyip durduk!

Bu gerçeklerden hareketle sınıf birliğimizi güçlendirmek, mücadele gücümüzü arttırmak için çalıştık.

Seçimler sona erdi.

Asla yeni bir Türkiye’ye uyanmadık! Dün nasıl sömürülüyorsak bugün de öyle sömürülüyoruz. Dün ne kadar yoksulsa bugün de öyleyiz.

Hatta işçi sınıfı olarak bağımsız çıkarlarımız için birleşmek yerine şu ya da bu düzen partisinin peşinden gittiğimiz, sermayenin diktatörü olarak pervasızca hareket edenler kazandığı için bundan sonra işimiz daha zor, mücadele yükümüz daha ağır.

Çünkü seçim sandığından çıkanlar toplumun desteğini aldık diye zafer kutlayanlar, bundan sonra daha büyük sosyal yıkım paketleriyle karşımıza çıkacak.

Daha pervasız davranacaklar, emperyalistler ve patronların rahatı için canımıza daha fazla okuyacaklar..

Kardeşler,

Bir kez daha söylüyoruz: Kendi gücümüze ve birliğimize güvenmeden, inanimadan, ne hayatımız bir parça güzelleşir ne de bir parça daha fazla soluk alırız!

Tarih boyunca olduğu gibi bundan sonra da işçi sınıfı tek bir hakkını mücadele etmeden almamıştır! Bundan sonra da almayacaktır!

Zorlu bir mücadele dönemine girdiğimiz şu gün;

Sınıf birliğimizi daha sıkı kuralım!

Bağımsız sınıf çıkarlarımızın arkasından daha sıkı kenetlenelim!

Patronlara ya da onların uşaklarına değil kendi gücümüze ve birliğimize daha fazla güvenelim!

Son olarak bir kez daha belirtelim:

Kurtuluş ellerimizde!

Çözüm para babalarının değil, işçi sınıfının her şey olduğu işçi iktidarında!

Safları sıklaştıralım!

METAL İŞÇİLERİ BİRLİĞİ (MİB)

Gebze’de direnişçi işçiler buluştu

Flormar direnişinin 40. gününde (23 Haziran) Flormar işçilerinin de katılımıyla direnişçi işçiler buluşması gerçekleştirildi.

“Geçmişten günümüze direnişçi işçiler buluşuyor, deneyimlerini paylaşıyor..” başlığıyla gerçekleştirilen toplantı Flormar direnişinden ve Türkiye sınıf hareketi tarihinden belli başlı dönüm noktalarından kesitlerin yer aldığı sinevizyonla başladı.

Sinevizyonun ardından konuşmalara geçildi. Sınıf mücadelesi tarihinden öğrenmenin ve deneyimlerin paylaşılmasının öneminden bahsedilen ilk konuşmada, örgütlenmenin, sınıfa karşı sınıf tutumuyla hareket etmenin önemi üzerine duruldu. İşçi sınıfının işgal, grev, direniş ruhuyla mücadele ederek kazanabileceği söylendi. Sonra söz direnişçi işçilere verildi.

İlk olarak konuşma yapan Feniş direnişçisi kendi direniş sürecini anlattı. Fabrikada yaşadıkları sorunlardan, sendika bürokrasisinin gerici tutumundan ve sendikadan bağımsız oluşturdukları fabrika komitesi ile atıkları adımlardan bahsetti. İşçilerin özneleşmesine; kendi eylemlerini ve geleceklerini belirleyebilmek, planlayabilmek için komitelere dayalı, taban iradesinin açığa çıkartıldığı örgütlülüğün ve işleyişin önemine dikkat çekildi. Eylemleri fabrikanın dışına taşımanın önemini kendi deneyimleri üzerinden anlattı.

Ardından söz alan Greif direnişçisi de Greif’te bölümlerden ikişer kişiyle oluşturulan 30 kişilik komite ile bütün fabrikada taşeron da dahil örgütlenme çalışması başlatıldığını anlattı. Toplantılar, eğitimler ile sürecin örgütlendiğini anlattı. Örgütlenme ve işgal sürecini kronolojik olarak özetleyen Greif direnişçisi, DİSK Tekstil’in patronla ortak hareket ettiğini anlattı.

Başta Flormar işçileri olmak üzere birçok işçi söz aldı. Flormar işçileri kendi süreçlerinden bahsederek direnişin kazanımla sonuçlanması için yapılması gerekenler üzerine bir tartışma gerçekleştirildi.

Farklı iş kollarından işçiler de kendi deneyimlerini aktarırken konuşmalarda fabrika içinin örgütlenmesinin, direnişin çevre fabrikalara, mağaza önlerine yayılmasının, işçilerin komiteleşmesinin ve söz-yetki-karar hakkına sahip çıkmalarının önemi üzerinde duruldu.

İstanbul'da direnen KESK'li emekçilerden açıklama

OHAL ve KHK düzenine karşı direnişlerini İstanbul'da 70 haftadır sürdüren ihraç edilen emekçiler, direnişleriyle ilgili gelişmelere dair 23 Haziran'da basın toplantısı düzenledi. KESK'li direnişçiler, kendilerinden habersiz polisle anlaşarak direnişi seçim sonrasına erteleyen KESK İstanbul Şubeler Platformu Dönem Yürütmesi'ni eleştirdi.

"SENDİKA YÖNETİCİLERİ DİRENİŞ İRADEMİZİ BOŞA DÜŞÜRDÜ"

Basın toplantısında ilk sözü direnen emekçilerden Dursun Doğan aldı. 70 haftadır işleri, ekmekleri ve onurları için direndiklerini hatırlatan Doğan, seçim süreciyle birlikte AKP'nin baskı politikalarının, direnişlerini de hedef aldığını ve son haftalarda 90 gözaltı yaşandığını, işkencelere maruz kaldıklarını söyledi. "Direniş sürecini dışarıdan seyreden sendika yöneticileri de, bu baskı politikalarıyla birlikte sürece dahil olmaya çalıştılar" diyen Doğan, sendika yöneticilerinin tutumunu eleştirerek sözlerini sürdürdü.

Savundukları düşünceden, söyledikleri sözlerden, pankartlardan 70 haftada hiçbir geri adım atmadıklarını ve saldırıların bu iradeye karşı olduğunu belirten Doğan, sendika yöneticilerinin direniş seçim sonrasına erteleyerek bu tutumu boşa düşürdüğünü, baskı politikaları karşısında geri adım attığını söyledi.

"Bunu kabul etmiyoruz, sendikaların geri adım atmasını anlayabilmiş değiliz" diyen Doğan, KESK İstanbul Şubeler

Platformu Dönem Yürütmesi'nin sürecin başından bugüne kadar direnişi sahiplenmeyen, sahiplendiğinde de "kaçak güreşen" yaklaşımını kabul etmediklerinin altını çizdi. Bu kararın, sendikaların demokratik işleyişine aykırı alındığına dikkat çeken Doğan direnişlerini sürdüreceklerini vurgulayarak konuşmasını noktaladı.

"KESK İSTANBUL YÜRÜTMESİ DİRENİŞİMİZİ HIÇLEŞTİRDİ"

Doğan'ın ardından basın açıklamasını Muhammed Sevinçtekin okudu. 70 haftadır AKP iktidarının baskı ve zulmüne teslim olmayacaklarını söylediklerini vurgulayarak söze başlayan Sevinçtekin, "Sendikaya direniyoruz dedik ve direnişe başladık. KESK İstanbul Şubeler Platformu da bu iradeye dahil olmak zorunda kaldı" ifadelerini kullandı.

Direnişlerine destek olan KESK şubeleri olduğuna değinen Sevinçtekin, "Fakat bunlar KESK'in direnişe genel anlamda bakışını değiştirmemiştir" dedi. Eylem

ve direnişlerde eksikliklerin kolektif bir emekle, oybirliğiyle alınan kararlarla ortak bir şekilde düzeltilmeye çalışılması gerektiğine değinen Sevinçtekin, KESK İstanbul Şubeler Platformu'nun bu ilkeyi yok saydığını belirtti.

Açıklamanın devamında, sermaye devletinin direnişe yönelik son saldırıları ve saldırılar öncesi keyfi dayatmaları hatırlatıldı. AKP, KHK, OHAL dememek, pankart açmamak, slogan atmamak dayatmalarına değinilerek "Bunları kabul etmek 'eylemin onursuzca sürdürülmesi' anlamına gelecekti" denildi.

Bu nedenle bu dayatmaları kabul etmediklerini söyleyen Sevinçtekin, sendika yöneticilerinin ise bu baskılara boyun eğdiğini söyleyerek "KESK Şubeler Platformu Dönem Yürütmesi 70 haftalık onurlu direnişimizi hiçleştirmiştir" dedi.

"EMEĞİ YOK SAYMAK, EMEK ÖRGÜTÜNDE KABUL EDİLEMEZ"

"Fiili ve meşru bir mücadeleyle kurulmuş sendikamızın geleneğinde, eylem

öncesi gidip kitle adına polise söz vermek yoktur. Dayatmalara karşı gerekirse yönetim kurulu üyeleri en önde yer alarak karşı durur veya geri çekilme kararı mücadele edenlerle tartışarak herkesin kabul edeceği zeminde alır" diyen Sevinçtekin, bu ilkenin unutulduğunu, bürokratik ve "şeflik statüsü"nü andıran bir işleyişin hayata geçirildiğini söyledi.

"Ara sıra yanımıza uğrayan yöneticilerin direnişi ve emeği yok sayan tavrı, bir emek örgütünde kabul edilemez" diyen Sevinçtekin, KESK İstanbul Şubeler Platformu'nun, sözde "olası provokasyonu engellemek" adına, "direniş seçim sonrasına erteleme" kararını direnişçilerden habersiz aldığını belirtti. Bu kararın demokratik işleyişe aykırı bir şekilde alındığını bir kez daha vurgulayan Sevinçtekin, "Gelinen bu aşamada, bu durumu teşhir etmek zorunda kaldık" ifadelerini kullandı.

"BUNA RAĞMEN ALANLARA ÇIKABİLİRDİK"

"KESK'in kararına rağmen alanlara çıkabilirdik" ifadeleriyle devam eden açıklamada emekçiler son 3 eylemlerini yapmamalarının nedenine de şu ifadelerle açıklık getirdi: "Alana çıkmayıp, kendi aramızdaki değerlendirmeler ve ortaklaşmayla ilgilidir. Direnişin bütünlüğü gözetilerek alana çıkılmama kararı alınmıştır."

KESK İstanbul Şubeler Platformu Dönem Yürütmesi'nin aldığı kararın direnişçi emekçiler nezdinde meşru olmadığı, direnişin 24 Haziran seçimlerine indirgenemeyeceği vurgulanan açıklamada, "Direnen KESK'li emekçiler" olarak bundan sonraki sürecin genel bir değerlendirme konusu edileceği ifade edildi.

Açıklamaya imza atan emekçilerin ismi okunarak basın toplantısı sona erdi.

Emekçilerden Bakırköy'de açıklama: İşimizi geri alacağız!

KHK saldırılarıyla İstanbul'da ihraç edilen kamu emekçileri işlerine geri dönebilmek için başlattıkları direnişlerini 25 Haziran'da Bakırköy'de sürdürdü.

Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda "İşimizi geri alacağız" ozaliti açan kamu emekçileri "Direne direne kazanacağız!" sloganıyla eylemlerini başlattılar.

Direnişçi emekçiler adına basın açıklamasını Dursun Doğan yaptı. 71 haftadır işleri, ekmekleri ve onurları için direnen kamu emekçileri olduklarını belirten Doğan, 67 hafta boyunca haftanın 3 günü eylem yaptıkları alanların seçim gerekçesiyle kendilerine yasaklandığını belirtti.

"Bizler söz vermiştik, işimizi ekmeğimizi istemeye devam edeceğimizi söylemiştik" diyen Doğan, tekrar alanlarda olduklarını ve işlerini geri alana kadar alanlarda olacaklarını ifade

etti.

Demokrasi, hukukun üstünlüğü ve çalışma hakkını istediklerini ifade eden Doğan, "AKP zulmüne boyun eğmeyeceğiz. Bizleri yıldırma-yacaklar, susturamayacaklar. Çünkü taleplerimiz haklıdır" dedi.

Seçim sonuçlarına bakıp eve kapanmadıklarını belirten Doğan, ülkenin kim tarafından değil nasıl yönetildiğine baktıklarını söyledi.

OHAL ve KHK'lar var oldukça alanlarda olduklarını vurguladı.

Emek ve demokrasi güçlerine seslenerek haklı mücadelelerini sürdüreceklerini belirterek bundan sonraki eylem programını da kamuoyuna duyuracağını söyledi.

Eylem "KHK'lar gidecek biz kalacağız!", "AKP'ye boyun eğmeyeceğiz!", "Emekçiyiz haklıyız kazanacağız!" sloganlarıyla sona erdi.

Derby işgali 50. yılında!

1960'lı yıllar tüm dünyada ve Türkiye'de yaygın direnişlerin, işgallerin yaşandığı bir dönemdir. İşçiler, öğrenci gençlik, köylüler çeşitli mücadele araçları ile haklarını ararlar. Öyle ki, bu dönem boyunca Türkiye'de 200'e yakın eylem gerçekleşir. Önemli işçi eylemleri arasında ise 1961 Saraçhane mitingi, 1963 Kavel direnişi, 1964 Bereç ve Sungurlar grevi, 1965 Zonguldak 1966 Paşabahçe grevleri, 1968 Derby İşgali, 1969 Singer ve Türk Demir Döküm işgalleri sayılabilir. Bu eylemlerin çoğunda işçiler ile devletin kolluk güçleri arasında büyük çatışmalar yaşanır. 60'ların çalkantılı mücadele yıllarının sonucu olarak ve icazetçi-sarı sendikal anlayışa karşı 1967'de öncü ve devrimci işçiler DİSK'i kurarlar. DİSK'in kuruluşu sonrası birçok sektörde örgütlenmeler başlar. Patronlar gelişmekte olan fiili-meşru mücadele hattına karşılık saldırılara başvurur. Yeri gelir öncü işçileri işten atarlar, baskı ve denetimi arttırırlar yeri gelir devlet kurumlarıyla işbirliği içerisinde ayak oyunları düzenleyerek işçilerin sendikal haklarının önüne geçmeye çalışırlar.

Kazlıçeşme'de bulunan ve lastik sektörünün o dönemin önemli bir fabrikası olan Derby fabrikası işçileri Lastik-İş'te örgütlenirler. 1967'de Lastik-İş Sendikası Türk-İş'ten ayrılarak DİSK'in kurucu sendikalarından biri olmuştur. Bu durumdan korkan patronlar ve özellikle Derby patronu Türk-İş'e bağlı Kauçuk-İş'i kurarlar. Sonrasında Derby patronu baskıyla, tehditle ya da işçilerin imzalarını taklit etmek gibi yollarla işçileri Kauçuk-İş'te örgütlü gösterir. Çalışma Bakanlığı ile iş-

birliği yapar, Derby'de yetkiyi Kauçuk-İş alır. Sözleşme için 4 Temmuz 1968 tarihi görüşme günü olarak belirlenir. İşçiler iradelerini yok sayan, onları icazetçi-sarı sendikaya mahkûm etmek isteyen patrona karşı cevaplarını 4 Temmuz günü fabrikayı işgal ederek verirler. Böylece 1600 Derby işçisi Türkiye'de ilk fabrika işgalini gerçekleştirir. İşçiler güvenlik önlemleri alır, kapılara kaynak yaparlar, herhangi bir saldırıya karşı hazırlanırlar. Kazanmaya endekli ve büyük bir kararlılıkla 6 gün süren işgal en son fabrikada referandum yapılarak sonlandırılır. Normalde anayasada yazmasa da direnişin basıncı ile fabrikaya hâkimler gelir, referandum ile 950 işçiden 920'si Lastik-İş'i seçer. Patron Lastik-İş Sendikası ile masaya oturur, sosyal haklardan ekonomik iyileştirmelere kadar birçok hak kazanır işçiler. Bu süreçte Türk-İş işgalin başka fabrikalara da yayılmasından korkarak dönemin başbakanı Süleyman Demirel ve cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'la görüşerek işgale müdahale edilmesini talep eder. İşgal boyunca

ca çeşitli karalamalar da yapılır. "İşçiler içeride makinelere zarar veriyor" ya da "işçiler birilerinin zoruyla fabrikadalar" vb. söylemler üzerinden kara propandaya başvurulur. Basın organlarının içeri alınması ile bu tür karalamalar boşa düşürülür. Bu sayede işgal toplumun geniş kesimleri tarafından sahiplenilir.

Türkiye tarihinde işgal eylemleri aslında 2. Meşrutiyet dönemlerinden itibaren işçi sınıfının kullandığı bir yöntemdir. Ancak 1968 yılında gerçekleştirilen Derby işgali ile işgal eylemleri yaygınlaşır, etkili bir yöntem olarak meşruiyet alanı kazanır. 1968-1969 arasında Singer ve Alpagut deneyimleri de yaşanır. Ve bu süreç 15-16 Haziran büyük işçi direnişini mayalar. '71 muhtırası ile önü kesilmeye çalışılsa da, işçi sınıfının bu eylemli dönemi 1980 darbesine kadar yoğun bir şekilde devam eder.

Günümüzde işgal eylemleri yer yer küçük ve orta ölçekli işletmelerde de yaşanıyor. Ancak uzlaşmacı sendika bürokratlarının gerici tutumları ile işçilerin

hak arama eylemleri daha ileriye çıkmadan engellenebiliyor. Patronun, sendika ağalarının ve devletin saldırılarına rağmen işçi sınıfının fiili-meşru mücadele yöntemlerine giderek daha çok eğilim gösterdiğini 2014'te yaşanan Greif çuval fabrikası işgali ve 2015 yılında patlak veren Metal Fırtına ile görmüş olduk.

Geçmişin militan eylemleri ile kazanılmış birçok hak bugün işçilerin elinden tek tek alınıyor. Sendikalaşma hakkı anayasal bir hak iken, sendikalaştığı için işçiler topluca işten atılıyor. Grev hakkı fiilen gasp ediliyor, OHAL bahane edilerek yasaklanıyor. Kapı önü direnişlerine, çadırlara polisler azgınca saldırıyor. Kırıntı düzeyinde kalan son haklar böylece işçi ve emekçilerin ellerinden alınıyor.

Tüm bunlar karşısında ne yapılması gerektiği konusunda ise Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihinin zengin deneyimleri ile yol göstermeye devam ediyor.

U. AZE

Flormar'da direniş bir buçuk ayı geride bırakırken patron vali ve kaymakamı devreye koyarak işçiler üzerinde baskı kurmaya çalışıyor.

Sendikalaştıkları için işten atılan Flormar işçilerinin direnişi bir buçuk ayı geride bıraktı.

Seçimlerin hemen ertesi günü (25 Haziran) direnişlerini sürdüren işçilere fabrika içindeki arkadaşlarından da alkışlarla destek sürüyor. İçeriden gelen bu destek patronun işçiler üzerinde oluşturmaya çalıştığı baskı ortamının kırılmaya başladığını, işçilerdeki korkunun yerini direnişle dayanışma isteğinin aldığını gösterdi.

Flormar'da direniş sürüyor

Flormar direnişçileri bu desteği bir adım ileri taşıyarak içerideki işçileri kazanmak için adımlar atıyor, içerinin örgütlenmesinin gerekliliğini gün geçtikçe daha iyi kavıyor.

Flormar'daki ilk eylemden ve direnişin ilk gününden beri direnişin bir parçası haline gelen sınıf devrimcileri direniş alanında işçilerle bir arada direnişin sorunları ve kazanmak için yapılması gerekenler üzerine konuşmalar yapmaya devam ettiler.

Hafta sonu BDSP'nin düzenlediği etkinliğe gelemeyip nasıl geçtiğini soran işçilerle etkinlikte konuşulanlar, direniş deneyimleri üzerine konuşmalar yapıldı.

PATRON VALİ VE KAYMAKAMLA BASKI PEŞİNDE

Direnişin 43. gününde öğle paydosunda bahçeye çıkan, üretimde olan işçilere coşkulu bir şekilde seslenildi. Ayrıca taşeron işçilerine özel olarak seslenil-

di. Taşeron çalışmanın sendikalaşmanın önüne nasıl bir engel olarak konulduğu vurgulanarak, Flormar'da çalışan taşeron işçilerinin buna alet olmaması gerektiği söylendi.

İçeriye yönelik yapılan konuşmalar da Flormar patronunun vali ile görüştüğü, valinin de aracılığıyla Gebze Kaymakamlığı üzerinden işçilere baskı oluşturmak istendiği dile getirildi. İşçiler bu durumu kınadıklarını, direniş iradelerini hiçbir şekilde kıramayacaklarını söylediler. Sloganlarla, marşlar ve halaylarla 43. gününde de direniş devam etti. Direnişin 44. gününde de ESP ve SGDF direniş alanını ziyaret etti.

Karl Marks'ın 200. Doğum Yılı... / 2

“Adı yüzyıllar boyu ya

DEVİRİMCİ DOĞUMUN TARİHSEL KOŞULLARI VE DÜŞÜNSEL KAYNAKLARI

Karl Marks'ın kurucusu olduğu dünya görüşünü anlamada, doğuşunu olanaklı kılan maddi koşulları anlamının önemini özellikle vurgulamak gerekir. Bu, Marksizm'in kendisini de materyalist bakış açısıyla açıklamak anlamına gelir. Yeni devrimci dünya görüşünün herhangi bir zamanda değil fakat 19. yüzyılın ortalarında doğmuş olması hiçbir biçimde rastlantı değildir.

19. yüzyılın ortaları, bazı tarihçilerin “çifte devrim” dediği iki büyük tarihsel olayın sonuçlarının kendini giderek daha belirgin bir biçimde gösterdiği bir tarihi dönemdir. “Çifte devrim”in ilki 1789'da patlak veren Büyük Fransız Devrimi, ikincisi ise 1770'lerden itibaren İngiltere'de başlamış bulunan sanayi devrimi idi. Fransız Devrimi ideolojik ve siyasal açıdan, İngiliz Sanayi Devrimi ekonomik ve sosyal yönden kapitalizmin gelişimine yeni bir ivme kazandırdılar. Bir tarafta politik devrim, feodal mutlakiyetin ve egemen sınıf olarak soyluluğun altilenmesi, bunun alabildiğine zengin ve çıplak sınıf çatışmalarına sahne olan görkemli bir devrimle başarılması. Öte tarafta ekonomik devrim, el zanaatları temelli manüfaktürden makina temelli fabrika üretimine geçiş, bunun ürünü olarak modern sanayi proletaryasının gelişmesi. İkisi bir arada, kapitalizmin evrensel egemenliğini kesinleştiren büyük tarihi olaylar oldular.

Elbette bunların sonuçlarının daha belirgin bir biçimde ortaya çıkması için birkaç kuşaklık bir zaman dilimine ihtiyaç vardı. Fransız Devrimi'nden yaklaşık elli ve sanayi devriminin başlamasından yaklaşık yetmiş sene sonrası, kabaca 1840'lar, işte bu tarihi koşulların iyi-kötü olduğu bir dönemdir. Kapitalizmin yarattığı kötülüklerle karşı çok soylu duygularla hareket eden, bunları eleştirip yerden yere vuran, çalışan ve ezilen yoksul insana yakınlık duyan değerli insanlar, yani ütopyik sosyalistler, 1800'lü yılların başında, yani “çifte devrim”in hemen sonrasında varlar, ama tarihsel koşullar henüz yeterince olgun değil. Burjuva toplumun

doğurduğu yapısal sorunları görüyorlar ama üstesinden nasıl gelinebileceğini henüz anlayamıyorlar. Böyle olunca da yerip mahkum etmekle kalıyorlar. Oysa, söz konusu kötülükleri üreten toplumsal zemini aşabilmek için, öncelikle onu anlayabilmek gerekiyordu. Ama yeterince gelişmemiş, belli ölçülerde olsun olgunlaşmamış bir toplumu anlamak o tarihte evrede kolay değildi.

Marks'ın yetişkinliğine denk gelen tarihi dönem, kabaca 1840'lar, bu olgunlaşmaya kabaca erişildiği, dolayısıyla da artık yeni toplumsal gerçekliğin anlaşılabilir olduğu bir zaman dilimini oluşturuyor. Yeni dünya görüşünün doğumunun nesnel zemini artık iyi kötü vardı. Tarihin bir ihtiyaç haline getirdiği ve oluşumunu olanaklı kıldığı yeni dünya görüşünü geliştiren, Engels ile birlikte Karl Marks oldu. Ama yinelemek gerekir, herhangi başka bir kimse de olabilirdi. Temel tarihsel bir ihtiyaç karşılandığında, bunu başaran kişi olmasaydı bu sonuca ulaşamazdı gibi görünür çoğu kere. Plehanov buna “tarihte göz yanılması” der ve *Tarihte Bireyin Rolü* başlıklı eserinde çok da güzel izah eder.

Elbette ki her bireyin yetenekleri aynı değildir. Marks olağanüstü yetenekli bir insan, buna kuşku yok. Ama gene de aynı çapta olmasa da yetenekli başka bazı insanlar çıkar ve aynı işi yaparlardı. Engels, Marks bir dahi idi, oysa biz en fazlasından yetenekli insanlardık diyor. Bu büyük bir alçak gönüllülükle söylenmiş bir söz, dolayısıyla görelî bir ifade. Marks olmasaydı, belki de başka biri, aynı işi yapmış bir Engels hakkında, o bir dahi idi, oysa biz ancak onun yetenekli yoldaşlarıydık da diyebilirdi.

Sonuç olarak Marksizm, tarihin herhangi bir evresinde rastlantı olarak ortaya çıkmış bir dünya görüşü değildir. Tersine, yeni bir çağa, kapitalizmin egemenlik çağına denk gelen ve onun tüm doğasını kavrayan, böylece aşılabilmesinin koşullarını ve dinamiklerini de çözümleyip içeren devrimci dünya görüşüdür. Marksizm belirli toplumsal maddi koşullar ile düşünce birikiminin belli bir aşamasının kesiştiği tarihi evrenin özel bir ürünüdür.

Marksizm ilkin olgunlaşan tarihi maddi koşulların, ikinci olarak modern

sınıflar mücadelesindeki gelişmenin ve üçüncü olarak düşünsel birikimin bir ürünüdür. İktisadi, sosyal-siyasal ve nihayet düşünsel alanlarda birbirine paralel düşen bir evrimin ve birikimin ürünüdür.

Bunlardan maddi koşullar, en açık ve anlaşılabilir olanıdır. Sanayi devriminin ürünü fabrika üretimine geçişle birlikte modern sanayi proletaryası şekillenmeye başladı. Manüfaktür üretimi, aynı ürünü ortaya çıkaran çeşitli zanaat kollarının tek bir atölyede mekanik bir şekilde bir araya getirilmesini ifade ediyordu. Bu tarihi aşamada hâlâ işi esasta zanaatçılar yapmaktadırlar, bu nedenle kalifiye el emeği, zanaat bilgisi ve yeteneği burada hâlâ belirleyicidir. Oysa fabrika üretimi aynı yeteneğin giderek makineye aktarılması anlamına gelir. Kapitalist gelişme sürecinde sanayi devrimi aşaması, makina eksensel fabrika üretimine geçişte anlamını bulur. Buhar gücü kullanımıyla da sıkı sıkıya bağlantılı bir gelişmedir bu. Buhar gücünün bulunması, beraberinde buhar gücüyle işleyen makinaların icadıyla makinalı üretime geçiş, fabrika üretimine geçişse sanayi proletaryasının oluşumunu hazırladı. Üretimin makinalaşması, yüzlerce binlerce işçinin tek tek fabrikalara toplanmasının, kadın ve çocuk emeğinin üretimde geniş çaplı kullanılabilmesinin önünü açtı. El emeği yalnızca hünerini değil, cinsiyet ve yaş tekeline de yitirdi.

Tam da bu aynı dönemde Fransız Devrimi'yle başlayan süreç ise kendi yönünden kapitalist gelişmenin ideolojik, siyasal ve kültürel koşullarını olgunlaştırıyordu. Fransız Devrimi modern burjuva gelişmede, özellikle de burjuva ulusçuluğunda, kapitalist gelişme için uygun çerçeve olan iç pazara dayalı ulusal devletlerin oluşumunda bir kilometre taşıdır. Burjuvazinin ulusal düzeydeki iktidarı her türden feodal parçalanmışlığın da sonu anlamına gelir. Burjuvazinin sınıf egemenliği altında ve ulusal iç pazar etrafında ulusal birlik şekillenir. Burjuvazinin siyasal sınıf egemenliğini, ardından burjuva hukukunun egemenliği tamamladı. Fransız Devrimi'nin ürünü medeni hukuk bunun ifadesi oldu ve bugün hâlâ dünyada geçerli hukuk sisteminin temel referans kaynaklarından birini oluşturdu.

Söz konusu olan, Roma mülkiyet hukukunun kapitalizm koşullarına uyarlanmasıdır. Bu Fransız Devrimi'nin ardından ve devrimin yarattığı toplumsal koşullarda, ki ancak o koşullarda olanaklı olabilirdi, Napolyon döneminde yapılmış bir işti ve bundandır ki *Code Napoleon* olarak da bilinmektedir.

“Çifte devrim”in kapitalist gelişmeyi hızlandıran, coğrafik olarak genişleten, toplumsal düzeyde kendi içinde derinleştiren sonuçları var. Bu beraberinde yalnızca yeni bir sınıfı, modern sanayi proletaryasını değil, kapitalizme özgü yapısal iktisadi-toplumsal sorunları da doğurdu. Geniş çaplı mülksüzleşme, sömürü, yoksulluk, işsizlik, bunların kaçınılmaz olarak beraberinde getirdiği siyasal baskı, fabrika üretiminin acımasızlığı, kadınların, çocukların işgücü piyasasına kuralısızca ve hoyratça sürülmesi, dolayısıyla işgücünün alabildiğine elverişsiz koşullarda, alabildiğine ucuz ve alabildiğine uzun süreli çalıştırılması vb.

Ve elbette bütün bunlara, işçilerin kaçınılmaz tepkisi, mücadeleleri, dolayısıyla burjuvazi ve proletarya arasında modern sınıf mücadelelerinin ilk örnekleri eşlik etti. Başlangıçta Ludist hareket, makina kırıcılığı var. 1830'larda ise Fransa'da Lyon işçilerinin ayaklanması, ilk modern işçi ayaklanması gerçekleşiyor. Ardından ulusal düzeyde ilk modern siyasal işçi hareketi olan Çartist hareket geliyor. Kendimizi 1845, yani Marksizm'in doğumunun öncesinde sınırlamamız gerektiğine göre, son olarak Silezya dokumacılarının ünlü ayaklanmasından söz edebiliriz. Özetle proletaryanın büyüyen toplumsal oluşumu ve giderek ayrı bir güç olarak sınıflar mücadelesi sahnesinde görünmesi. Yani yeni dünya görüşünün şekillenmesinde temel önemde yeri olan bir başka maddi olgu...

Üçüncü temel ön koşula, düşünsel birikim sorununa gelelim. “Çifte devrim”in olgunlaştırmakta olduğu dönemin en iyi tarihçileri, başta devrimler olmak üzere toplumsal olayları artık sınıflar gerçeği ve mücadeleleri üzerinden ortaya koymaya başlıyorlar. Dönemin en iyi ekonomistleri, kapitalizmin işleyiş yasalarını anlama, çözümleme ve kavramlaştırma çabası içindeler ve İngiliz ekonomi politiği bun-

Yaşayacak, yapıtı da!”

H. Fırat

da önemli başarılar sağlıyor. Ve nihayet dönemin sosyalistleri, kapitalizmin ürünü sosyal sorunlar ve kötülükler üzerinde duruyorlar, bunları sert eleştiriler ve pratik mücadelelerin konusu haline getiriyorlar. Büyük umutlar ve şaşaalı idealler vad ederek egemenliği ele geçiren burjuva sınıfının daha ilk adımda ne türden insanlık dışı bir toplumsal düzen yarattığını eleştirel bir tarzda ortaya koyuyorlar.

Bütün bu alanlardaki düşünsel birikimi elbette ki felsefedeki büyük gelişmeler tamamlıyor. Özellikle de Kant ile başlayıp Hegel diyalektiğinde doruğuna ulaşan klasik Alman felsefesi. Fransız Devrimi'ni önceleyen dönemde Aydınlanma dönemi filozofları, dinin eleştirisini de içerecek biçimde materyalizme büyük güç kazandırmışlardı. İdealist Alman felsefesinin son büyük halkası Hegel ise, aynı şeyi diyalektik yöntem üzerinden yaptı, onu derinlemesine inceledi, kapsamlı ve sistemli bir biçimde ortaya koydu. İlkini, materyalizmi, çağının damgasını taşıyan mekanizmden ve ikincisini, devrimci diyalektiği, idealizmden arındırmak gerekiyordu. Karl Marks bunu yaparak yeni dünya görüşünün sağlam felsefi temellerini attı. Elbette tam da kendisini

önceleyen bu çok yönlü birikim üzerinden ve bu birikim sayesinde. Aynı şekilde tarihsel ve bilimsel gelişmenin sağladığı yeni gelişmeler, açıklıklar ve dolayısıyla olanaklar sayesinde. Bunun başarılmasında, Feuerbach materyalizminin özel katkısına da bir geçiş halkası olarak işaret etmek gerekir.

Maddi iktisadi koşullardaki evrim, sosyal-siyasal mücadelelerin biriken deneyimleri ve nihayet bilimsel-felsefi düşünsel birikim. Bütün bunların olgunlaştırdığı bir tarihi ortamda Marksizm'in, marksist dünya görüşünün doğup şekillenmesi. Daha yakından baktığımızda, Marksizm'in oluşumunda bu kaynakların dolaysız rolünü somut olarak görebiliyoruz. Marks ve Engels kendi dünya görüşlerinin kaynaklarına büyük bir yüce gönüllülük ve değer bilirlilikle yeri geldikçe, üstelik hep de vurgulu bir biçimde işaret etmişlerdir. Ütopik sosyalistlere olan borçlarını cömertçe vurgulamışlardır. Marks, kendinden önceki ekonomistlere, özellikle de İngiliz ekonomi politığıne olan borcunu, *Kapital*'inde boydan boya vurgulamıştır, sayısız atıf, aktarma ve ayrıntılar içeren dipnotlarla. Hegel'e borcunu ise, başyapıtının önsözünde en vurgulu sözlerle ortaya koymuş, o günün

burjuva ideologlarının küçümseyip aşağıladığı "bu büyük filozofun" öğrencisi olmaktan büyük bir onur duyduğunu vurgulu sözlerle dile getirmiştir. Engels, Hegel ve Feuerbach'a borçlarını, oldukça ileri bir tarihte, temel önemde bir çalışmasının konusu olarak ele almıştır.

ÜTOPIK SOSYALİZMDEN BİLİMSEL SOSYALİZME

Sosyalizm kavramı 19. yüzyılın ilk yarısına, Marks ve Engels'in henüz ilk gençliklerini yaşadıkları döneme ait olabilir. Ama sosyalizmin özünü oluşturan toplumsal eşitlik ve özgürlük düşüncesi, denebilir ki sınıflı toplumla yaşittir. Öncesini bir yana bırakalım. Kapitalizmin gelişme dönemine, daha doğrusu burjuva devrimleri sürecine baktığımızda, daha ilk burjuva hareketlerine emekçi sınıflara dayalı eşitlikçi komünizan akımların eşlik ettiğini görüyoruz. Burjuva devrimlerinin alt sınıfları harekete geçirdikleri her durumda, alt sınıfların içinden burjuvazinin hedeflerini aşarak, yer yer de bizzat onu hedef olarak gelişen, sosyal eşitlik istemine dayalı hareketlerdir bunlar.

Daha on beşinci yüzyılda Bohemya'daki Hussit hareketinin Taboristler diye bilinen bir sol kanadı var. Emekçi-

lere dayanıyorlar ve adını aldıkları Tabor kentinde kısa ömürlü demokratik ve eşitlikçi bir komünal düzen kuruyorlar. Dinde reform talebinin ürünü Hussitler burjuva ulusçu eğilimin de ilk temsilcileri arasındadırlar. O dönem için kendi de devrimci nitelikteki bu hareket, çok geçmeden kendi sol kanadını doğuruyor. Hussitler dindeki bozulmaya karşı tutumlarını ulusçu eğilimlerle birleştirmişlerdi. Hareket doğal olarak hızla alt sınıflarda yankılandı. Ama alt sınıflar kendilerini burjuva gelişmenin ihtiyaçlarına yanıt veren siyasal-kültürel istemlerle sınırlayamazlardı. Onlar sosyal acılarına ve sorunlarına da çözüm istiyor ve arıyorlardı. Bunu dini kendi sosyal ihtiyaçlarına uygun bir yoruma tabi tutarak ortaya koydular. İlkel Hristiyanlığın eşitlikçi eğilimlerinden de esinlenerek komünizan düşüncelerle ortaya çıktılar ve buna kısa süreli bir pratik gerçeklik de kazandırdılar. Doğal olarak çok geçmeden ezildiler. Bu türden akımlara ve ortak akıbetlerine Fransız Devrimi'ne kadar hemen tüm burjuva devrim süreçlerinde rastlıyoruz. Buna ulusal yönü ön planda olan Hollanda ve Amerikan devrimleri de dahil.

Emekçi sınıflara dayalı eşitlikçi akımların daha ileri bir örneğiyle Taboristlerden yaklaşık yüz yıl sonra, 1520'lerde, Alman Köylü Hareketi ve Thomas Münzer şahsında karşılaşıyoruz. Almanya'da köylü hareketleri on yıllardır sürmekteydi, fakat yeni bir düzeye sıçramaları Luther'le anılan Reform Hareketi'nin ardından geldi. Hareketin lideri, başlangıçta Lutherci hareketin sol kanadını oluşturan, fakat çok geçmeden bizzat Luther'le karşı karşıya gelen Thomas Münzer'di. Engels, Thomas Münzer'i, henüz ancak bir prototip halindeki proletaryanın çok erken gelmiş bir temsilcisi olarak tanımlar. Thomas Münzer, köylüye toprak ve özgürlük isteyen devrimci bir köylü önderi olmaktan öteye, bunun çok ötesine geçerek, sınıfların kaldırılmasını ve kollektif mülkiyeti savunan, böylece çağının ötesine geçen bir devrimciydi. Dolayısıyla başta Luther olmak üzere dönemin tüm düzen güçlerinin kudurgan bir düşmanlığı ile yüz yüze kalması rastlantı değildi.

Daha sonraki bir aşamada, yaklaşık

yüz yirmi sene sonra, bu kez 1640 İngiliz Devrimi'nde, ünlü **Düzleyiciler** şahsında benzer akımlar görüyoruz. Bunlar da Cromwell'le anılan hareketin sol kanadı idiler ve devrimin zaferinin ardından bizzat Cromwell tarafından acımasızca ezildiler. Oysa devrim tam da bunların muazzam enerjisi ve kararlı mücadelesi sayesinde başarıya ulaşmıştı. Yeni Model Ordu'nun belkemiğini oluşturuyorlardı ve o çağda kralın boynunun vurulması tümüyle onların kararlılığının bir sonucuydu. Düzleyiciler her türden toplumsal ayrıcalığın kaldırılmasından yanaydı. Düzleyiciler'in daha radikal kanadını oluşturan **Kazıcılar** ise sosyal eşitlik istemini özel mülkiyetin ve sınıfların kaldırılmasına kadar vardırebiliyorlardı.

Ve nihayet, burjuva devrimler sürecinin en görkemlisi ve ideolojik yönden en çıplak ya da doğrudan olanı, 1789 Büyük Fransız Devrimi. O güne kadar burjuva devrimleri ya dinle barışık olmuş ya da dinin farklı yorumlarıyla, dolayısıyla dinde reform talepleriyle ortaya çıkmışlardı. Buna bu hareketlere eşlik eden komünizan akımlar da dahil. Büyük Fransız Devrimi'nin kendisi ve ona eşlik eden daha soldaki akımlar ise hiçbir dinsel söyleme ihtiyaç duymadıkları gibi, dini doğrudan hedef alan devrimci laik hareketlerdi. Fransız Devrimi'nde burjuvazinin en sol kanadı hareket içinde öne çıkıp bir dönem için egemen hale gelmekle kalmadı, onun da solunda modern komünist düşüncenin ilk temsilcileri sayabileceğimiz akımlar da ortaya çıktılar. Jakobenlerin sol kanadından ve Babeuf'ün Eşitler Komplosu'ndan söz ediyoruz.

Burjuva devrimlerinin ilk sarsıntısından itibaren alt sınıfların içinden çıkan siyasal akımlar, ister Fransız Devrimi'ne kadar olduğu gibi dinsel ideolojik biçimler, ister Babeuf'de olduğu gibi modern laik biçimler içinde olsun, hep toplumsal ayrıcalıkların kaldırılması, toplumsal eşitliğin gerçekleştirilmesi istemiyle hareket

ettiler. Fakat son halkayı oluşturan Eşitler Komplosu da dahil, tümü de bunu gerçekleştirebilecek tarihsel-toplumsal koşullardan yoksundular. Bunun bir parçası olarak, gelişen ve geleceği temsil eden bir sınıfa değil, fakat burjuva gelişmeyle birlikte çözülen, dağılan, tasfiye olan sınıf ve katmanlara, köylülere ya da zanaatçılara dayanıyorlardı. Kurtuluşun maddi koşulları tarihte ilk kez olarak "çifte devrim" in hızlandırdığı süreçlerle birlikte oluşmaya başladı ve olgunlaşması için de henüz çok daha fazla zamana gereksinim vardı.

Sanayi devrimiyle birlikte kapitalizme özgü toplumsal sorunlar tüm ağırlığı ile açığa çıktı. Ve özgürlük, eşitlik ve kardeşlik gibi şaşaalı şiarlarla gerçekleşen Fransız Devrimi, bu devrimi izleyen on yıllar, burjuva toplumun bu sorunlara hiçbir çözümünün olmadığını göstermekte gecikmedi. Çözüm bir yana, yeni toplumsal düzen emekçiler için, ezilen ve sömürülen sınıflar için, öncekinden de ağır, acımasız, daha kahrediciydi. Aydınlanma dönemi filozofları, burjuva düşünürleri, burjuva devriminin siyasal önderleri, akla ve sağduyuya uygun evrensel bir refah, barış ve kardeşlik toplumu vademişlerdi. Kapitalist sınıf egemenliğinin doğurduğu ise emekçi sınıflar için daha da ezici olan bir yeni baskı ve sömürü düzeni olmuştu.

Bu hayal kırıklığına ilk tepki ütöpik sosyalizm oldu. Kapitalizmin yarattığı toplumsal sorunları ve kötülükleri sergileyip mahkum eden, böylece emekçilerin acılarına tercüman olan düşünürler çıktı ortaya. Saint-Simon, Charles Fourier, Robert Owen, ütöpik sosyalist akımın üç büyük temsilcisi oldular. Ütöpik sosyalistler çok haklı ve yerinde bir tutumla kapitalizmi suçluyorlardı. Bunu zekice, içtenlikle ve yürekli yapıyorlardı. Ama kapitalizmin işleyiş yasalarını anlayamıyor, böylece onun üstesinden gelebilecek toplumsal dinamiği de göremiyor-

lardı. Oysa can alıcı sorun tam da bu idi. Bu nedenledir ki onların sosyalizmi, kapitalizmin kötülüklerine karşı hümanist bir tepki sınırlarında kaldı. Proletaryanın, modern toplumun çalışan ve ezilen sınıfının kurtuluşu hareket noktaları değildi. Sorunu genel olarak insanlığın kurtuluşu olarak görüyor, bunun için de insani duyarlılıklara hitap ediyorlardı.

Örneğin Saint-Simon üretken sınıflar arasında saydığı bankacıların ve sanayicilerin toplumsal sorunun çözümüne ve böylece mantıklı bir düzenin kuruluşuna ikna edilebileceğine ciddi ciddi inanıyordu. Ya da örneğin Fourier, kapitalist üretim ilişkileri ve dolayısıyla sınıf egemenliği koşullarında, örnek kooperatiflerle farklı bir toplumsal sisteme geçilebileceği, kapitalizm zemininde komünist vahalar yaratarak ve çoğaltarak sistemin değiştirilebileceği inancını taşıyordu. Robert Owen aynı inançla fabrikasını kolektif bir işletmeye çevirdi, onu bir dönem örnek ve çalışanlara refah sağlayan bir işletme olarak çalıştırmayı da başardı. Ama kapitalist düzen ayaktaiken, kapitalist üretim ilişkileri toplumun geneline hakimken, yaptığının sonuçsuz bir çaba olarak kalacağını da çok geçmeden yaşayarak gördü. Örnek işletme egemen toplumsal ilişkilere yenildi ve yok oldu.

Ütöpik sosyalistler sorunu görüyor, ama çözümü anlayamıyorlardı. Anlayamadıkları için de önerdikleri çözümlerle kapitalist toplumu aşamıyorlardı. Çözüm toplumun bağrında idi gerçekte ama henüz yeterince olgunlaşmadığı için kolayca görüleliyordu. Ütöpik sosyalistler çözümü maddi koşullardan bulup çıkaramayınca, onu kafadan üretmeye yöneliyorlardı. Çözümleri, insan zihninin soyut ürünü ütöpik tasarılarıydı.

Karl Marks'ın farkı tam da buradadır. Marks çözümü kafadan değil maddi toplumsal gerçekliğin içinden bulup çıkardı. Böylece sosyalizm bilimsel bir temele ve maddi toplumsal bir zemine

oturdu. Bu nokta, Marksizm'in çıkışını anlamak bakımından olduğu kadar sınıf özü bakımından da son derece önemlidir. Özellikle de bugün için. Solda bugünün modası sınıf dışı sosyalizmdir. Sınıf dışı sosyalizmse bilimsel ölçülerle bir ütopyadır. Sosyalizm ütopya olmaktan çıkıp bir bilim haline gelebilmesini, proleter sınıf gerçeği eksenine oturmasına borçluydu. Marks'ın yaptığı tam da bu olmuştu, Weydemer'e ünlü mektubunu hatırlayalım. Lenin, *Karl Marks'ın Öğretisinin Tarihsel Yazgısı* başlıklı çok bilinen makalesinde, şunları söyler: "*Marks'ın öğretisindeki asıl şey, sosyalist toplumun kurucusu olarak proletaryanın tarihsel rolünün açığa çıkartılmasıdır.*" Lenin, Marks'ın düşüncesindeki en esaslı fikre işaret ediyor ve ekliyor: "*Sınıf dışı sosyalizm ve sınıf dışı siyasete dayalı tüm öğretiler saçmalığın dik alasıdır.*"

Lenin bunu böyle gördüğü, bu fikre en derinden inandığı içindir ki, Rusya gibi yüzde doksanı köylülükten oluşan bir toplumda sanayi kentlerini esas alan ve sanayi proletaryasına dayanma yolunu tutan bir partiye önderlik ediyor. Devrimin zaferi de bu sınıf sayesinde, onun devrimci atılımı ve köylülüğe önderlik edebilme yeteneği sayesinde elde edilebiliyor.

Sosyalizmin maddi-toplumsal temelini oluşturan biricik sınıf proletaryadır. Marks ile birlikte sosyalizmin ütopyadan bilime yükselmesi, bunun anlaşılması sayesinde olanaklı olabilmıştır. Proletaryayı bir yana bıraktığınızda, geriye sınıf dışı sosyalizm kalır. Bu ise sosyalizmi bir ütopya haline getirir. Günümüzde bu tür bir ütopya tümüyle gericedir. Ütöpik sosyalistler kendi tarihi dönemlerinde haklı ve ilerici idiler. Zira onların sınırlılıklarının tarihsel nedenleri vardı. Maddi koşullar, bu koşulların bağrındaki çözüm dinamiklerini görebilmek için henüz çok yetersizdi. Maddi koşulların alabildiğine olgunlaştığı ve tarihin büyük proleter sınıf mücadelelerinin sayısız örneklerini sunduğu bir dönemin ardından sınıf dışı sosyalizme dönmek ya da buna eğilim duymak, hiçbir tarihsel haklılık, dolayısıyla ilerici özellik taşımaz. Türkiye solunun sınıftan kaçan ya da sınıfa uzak duran bir dizi parti ya da grubu bu konumdadır, sınıf dışı sosyalizm çizgisindedir.

Sınıf dışı sosyalizm, sosyalizmin mantığı açısından aldığımız zaman, gerici bir küçük-burjuva ütopyasıdır. Düşünsel yapı ve mantığı yönünden bu böyledir. Marks sonrasında sınıf dışı sosyalizme dönüş, açıkça devrimci proleter sosyalizmden bir kaçıştır. Çoğu durumda da gerçekte sosyalizmi ara sınıflara uyarılma çabasıdır. Bu sorunda asıl önemli, can alıcı nokta da burasıdır. Sınıf dışı sosyalizm arayışları her zaman sosyalizmi işçi sınıfı

dışındaki bir sınıfın ufkuna ve çıkarlarına uyarılma çabasının bir ifadesidir. İşçi sınıfının yerine küçük-burjuvaziyi ikame ettiğinizde, küçük-burjuva sosyalizmi çizgisinde hareket ediyorsunuz demektir...

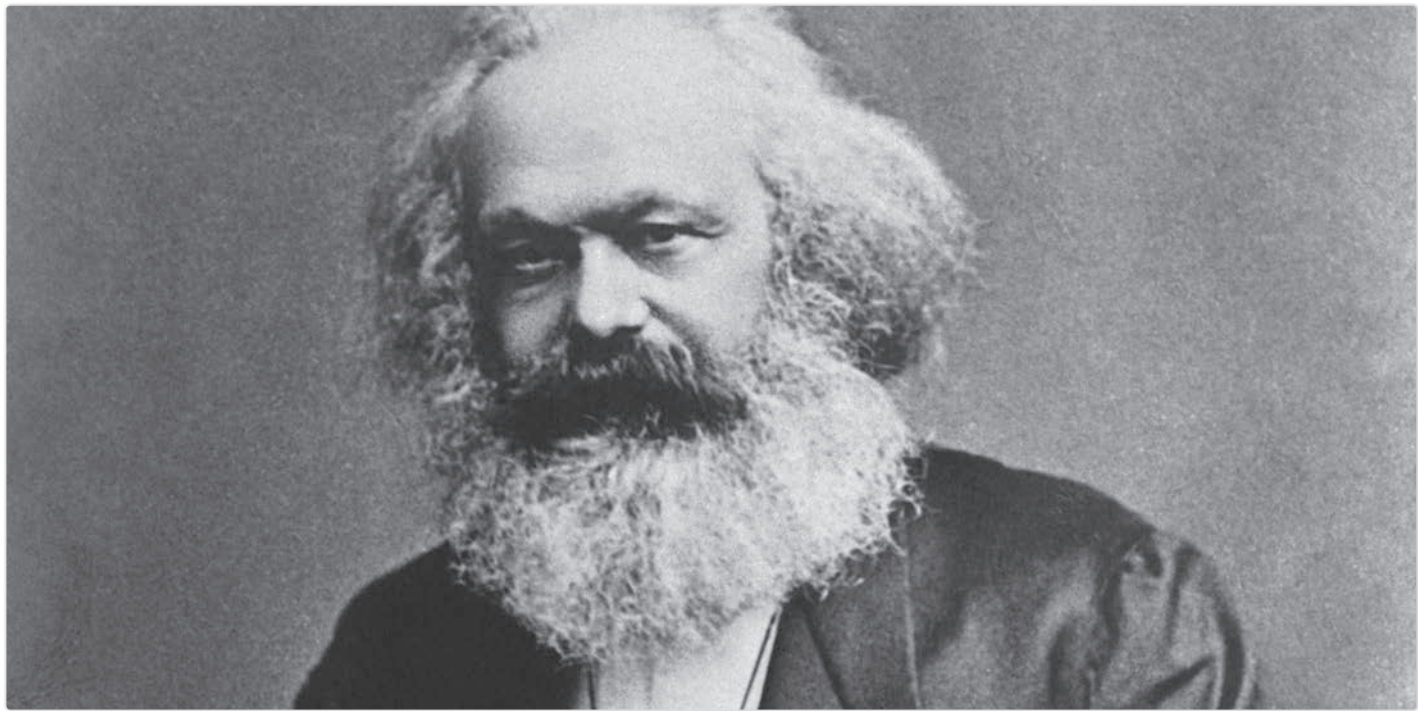
Soru: Marksizm'in büyük tarihsel başarısına rağmen bunun örneğin Türkiye'de bu denli yaygın olmasının sebebi nedir?

Bunun bir sınıf mantığı var, olayın başka bir açıklaması olamaz. Aynı biçimde Marksizm'in büyük tarihsel başarısına rağmen oportünizm neden bu kadar güçlü diye de sorulabilir. Lenin'in andığım makalesi tam da bu konu üzerinde durmaktadır. "Tarihin diyalektiği öyleydi ki", diyor Lenin, "Marksizm'in teorik zaferi, onun düşmanlarını, marksist kılığına bürünmeye zorladı. İçten çürüyen liberalizm, kendini, sosyalist oportünizm biçiminde canlandırma yolunu denedi".

Türkiye'nin yakın tarihini, son elli-altmış yılı alalım. 1960'lı yıllardan itibaren Türkiye'de her zaman gözle görülür bir işçi sınıfı hareketi vardı. '60'lı yıllara ilk büyük kitlesel işçi gösterileriyle girdik ve bütün bir on yıl boyunca işçi sınıfının sayısız eylemine, grev ve işgallerine tanık olduk. '70'li yıllara 15-16 Haziranlarla girdik ve bu şanlı eylem, '60'lı yıllardaki büyük mücadelelerin doruk noktasını oluşturdu.

12 Mart askeri faşist darbesinin yarattığı kısa süreli kesintinin ardından işçi sınıfı hareketi yeniden tüm ülke sathına yayıldı ve günden güne militanlaşarak çok değişik biçimler aldı. '70'li yılları içinden yaşadık, yaygın, etkili ve zaman zaman militan biçimler alan bir sınıf hareketi gerçeğine bizzat tanık olduk. Ama buna rağmen küçük-burjuva sosyal hareketlilik içerisinde kendini bulan akımlar, kendilerini bizzat üreten bu zemine sıkıca yapıştılar ve bunun da çeşitli türden teorisini yaptılar. Küçük-burjuva katmanlar daha hareketli ve verimli görünüyordu, bir bakıma öyleydi de. Aslında bu Rusya'da da öyleydi. Rus devrimcilerinin büyük bir bölümünün narodnik gelenek içinde kalması dikkate değerdir. Devrimi önceleyen tarihsel dönem boyunca Sosyalist Devrimciler her zaman Rusya'nın en güçlü siyasal partisi oldular. Şubat Devrimi'nden sonra Sovyetlerin ağırlıklı gücü Sosyalist Devrimcilerdi. Demek istiyorum ki, maddi koşullar varsa, böyle akımlar yeşerir. Türkiye'nin '70'li yıllarında güçlü ve dinamik bir küçük-burjuva toplumsal muhalefet vardı. Çok sayıda devrimci parti ve akım da bizzat bunun içinde doğmuş, şekillenmiş ve buna uygun ideolojik biçimler kazanmıştı.

Rusya'da toplumun yüzde doksanını oluşturan koca bir köylülük vardı, ama Bolşevikler köylülüğe değil işçi sınıfına gittiler. O çok sınırlı sayıdaki sanayi va-

halarında çalıştılar. Bu bir dünya görüşü sorunudur temelde. Bakınız, Lenin, sözünü ettiğim makalesinde, Marks öncesi küçük-burjuva sosyalizminin "hak", "hukuk", "adalet", "özgürlük" vb. söylemlerine ve bunun da özellikle "halk" söylemiyle birleştirilmesine işaret ederek, bunun tarihsel hareketin materyalist temelini anlaşılamamasıyla, kapitalist toplumda her bir sınıfın rolünün ve öneminin ayırt edilmesindeki yeteneksizlikle bağına işaret eder. Dönüp '70'li yıllar Türkiye'sine, hatta '90'lı yıllar Türkiye'sine bakınız, aynı "halk", "hak", "adalet" söylemlerinden geçilmediğini görürsünüz. Bunun anlaşılır bir sınıfsal mantığı var, bunlar küçük-burjuva sosyalizminin ayırdedici kavramlarıdır. Bunlar 1830'lar-'40'lardaki küçük-burjuva sosyalizminin dilinden düşmeyen sözlerdi. Eğer buna rağmen 60-70 yıl sonra Rusya'da ve neredeyse 150 yıl sonra Türkiye'de de yankılanabiliyorsa, bunun gerisinde aynı sosyal gerçeklik, aynı sınıfsal mantık var demektir. Küçük-burjuva kafası ve sosyalizmi. Gecekondu emekçileri, sınıf dışı emekçi katmanlar, köylüler işçilerden daha fazla eziliyor, nitekim işçilerden daha devrimcidirler deyip çıkıyorlar işin içinden küçük-burjuva sosyalizminin temsilcileri. Marksizm'in bilimsel içeriğinin bu denli açıklığına rağmen bunu söyleyebiliyorlar. Bu, belli bir sınıfsal zeminde gerçekleşmiş, sürekli bir biçimde ondan beslenen belirli bir ideolojik-kültürel şekillenştir. Bilip bilmeme, ikna olup olmama sorunu değildir. Benzer söylemleri Kürt hareketi mensuplarından da yıllarca aynı doğrallıkta duyabilirsiniz...

Elbette bunun dünya komünist hareketinin geçen yüzyılın ikinci yarısında yaşadığı süreçle sıkı sıkıya bağı var ama buna burada giremeyiz. Buna gerek de yok, zira halkçılığa karşı ideolojik mücadeleler içinde bunlar üzerinde yeterince

durulmuştur.

Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm, Engels'in ünlü kitabının başlığıdır. Peki sosyalizmi ütopyadan bilime yükselten neydi? Tam da sosyalizmi maddi bir sınıf temeline oturtabilmektir. Yani Lenin'in sözleriyle, Marks'ın öğretisindeki asıl şey, sosyalist toplumun kurucusu olarak proletaryanın tarihi görevini açığa çıkarmaktır. Marksizm'i, yani modern sosyalizmi bilim haline getiren temel fikir, temel keşif budur. Düşünceyi maddi bir eksene oturtmak. Daha doğrusu maddi gerçeğin soyutlanıp genelleştirilmiş teorik ifadesi olmak. Gene Engels, modern sosyalizm modern sınıf hareketinin teorik ifadesidir diyor. Ondan soyutlanmıştır son tahlilde. Kuşkusuz teorik düşünceyi sınıf hareketine indirgeyemeyiz, ilerici düşüncenin bir evrimi ve birikimi var. Ama düşüncenin bu evrimi, modern zamanlarda proleter sınıf maddi ekseni üzerinden anlam kazanıyor. Ondan önceki birkaç yüzyıl boyunca burjuva sınıf ekseni üzerinden bir anlam kazanıyordu. Kapitalizm çağıyla birlikte proleter sınıf ekseni üzerinden bir anlam kazanmaya başladı. Bu da Marksizm'de ete-kemiğe büründü. Bilimsel niteliği buradan geliyor, tekrar ediyorum. Sosyalizmin bilimsel niteliği, onun proleter sınıf ekseninden ve kimliğinden gelir. Bilimsel yöntemi ise devrimci diyalektiktir. Bu nedendir ki biz halkçılığa karşı mücadeleimizde, Marksizm'in devrimci diyalektik yöntemi ile proleter sınıf özü üzerinde özellikle durduk. Öylesine ki, halkçılıktan kopuşumuzu bu iki noktada yakaladığımız üstünlüğe borçlu olduğumuzun altını yeri geldikçe çizdik. Küçük-burjuva sosyalizminin eleştirisiyle ortaya çıktığımız otuz yıl öncesinden itibaren ve daha en baştan söylediğimiz şey buydu.

Marks diyalektiği Hegel'den aldı, ama onun diyalektiği idealistti. Bunu mater-

yalist bir temele oturtan Marks oldu. Aynı şekilde materyalizmi Feuerbach'tan almıştı, ama materyalizm Feuerbach'ın elinde tümüyle işlevsizdi. Feuerbach bir hümanistti. Onda da tıpkı ütopik sosyalistlerde olduğu gibi genel ve soyut bir insanlık davası ve sevgisi vardı. Sevgi dininin kurucusuydu. İnsanoğluna sevgiyi aşılama toplumsal sorunların çözümü sağlanır sanılıyordu. Bu bir idealist ütopyaydı. Tarih sınıf mücadeleleriyle ilerler. Marks'ın büyük başarısı ise düşüncesini maddi bir sınıf eksenine bağlayabilmesidir. Yeni dünya görüşünün daha ilk adımında, felsefe proletaryada maddi silahlarını, proletarya felsefede düşünsel silahlarını bulur, diyordu Marks. Düşünce ile maddenin, teori ile eylemin devrimci diyalektik birliğinin en veciz bir anlatımıdır bu. Aynı düşünce *Komünist Manifesto'da*, "proleterler ve komünistler" ara başlığı altında, bu kez öncü devrimci parti ile işçi sınıfı ilişkisi üzerinden ortaya konulmuştur. Marks'ın iyi bilinen veciz sözü, eleştiri silahı ile silahların eleştirisi ilişkisine de buradan yaklaşabiliriz. Eleştiri silahı felsefedir, devrimci teoridir. Silahların eleştirisi proletaryanın devrimci sınıf mücadelesidir, onun doruğu olarak devrimdir. Eleştiri silahından silahların eleştirisine geçiş, düşünceden maddeye, teoriden eyleme geçiştir. Marks'ın teori kitlelere mal olunca maddi bir güç haline gelir düşüncesi de aynı devrimci diyalektik birliği dile getirir.

Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. Yılı kutluyoruz ve onun hâlâ da tarihsel olarak aşılamadığını vurguluyoruz. Peki, Ekim Devrimi'nde ete-kemiğe bürünen nedir? Marksist teori, program ve politikanın proletaryanın devrimci tarihsel eyleminde maddi güce dönüşmesidir.

(Devam edecek...)

TKİP MERKEZ YAYIN ORGANI EKİM'İN, HAZİRAN 2018 TARİHLİ 312. SAYISINDAN ALINMIŞTIR.

'İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Festivali' gerçekleşti!

Bu sene üçüncüsü düzenlenen İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Festivali, 23 Haziran'da Almanya'nın Essen kentinde gerçekleştirildi.

İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu (BİR-KAR) tarafından organize edilen festivale, yoğunluğu Essen ve civar kentleri olan Ruhr bölgesinden olmak üzere yaklaşık 1500 işçi, emekçi ve genç katıldı.

Festival ön hazırlık süreci yoğun ve yaygın bir faaliyetle örüldü. Başta Essen kenti olmak üzere, Duisburg, Dortmund, Düsseldorf, Köln, Wuppertal ve Bielefeld gibi kentlerde binlerce afiş ve el ilanı yaygın bir şekilde kullanıldı. Yine bilet satışı amacıyla binlerce emekçiye ulaşılırken, süreçte gerçekleşen onlarca etkinliğe katılım sağlanıp etkinliğin çağrısı emekçilere taşındı.

Sabahın erken saatlerinden itibaren başlayan festival alanının hazırlanması çalışmalarının sona ermesinin ve emekçilerin alanı doldurmasının ardından festival, kısa bir açılış konuşması ve saygı duruşuyla başladı.

Ardından Suavi, Xero Abbas, Erdoğan Emir, Afrika davul ve dans grubu, Enternasyonal Sokak müzisyenleri, S. Castro (politik rap), The Boom'den oluşan programa geçildi.

Sanatçılardan özellikle Suavi ve Xero Abbas müzik programlarının yanı sıra, zaman zaman güncel politik konulara ilişkin çeşitli mesajlar da verdiler. Kürtçe türkülerden oluşan repertuarıyla başarılı bir performans sergileyen Xero Abbas, daha çok Kürt halkına yönelik baskı ve zorbalığa dikkat çekti. Suavi ise, toplumsal yaşamın çeşitli alanlarında mücadele yürüten ve direnen dinamikleri selamlayan şarkılar seslendirirken, Türkiye'deki baskı rejiminin geldiği boyuta en bariz örneğin zindanlardaki 70 bin öğrencinin olduğunu belirtti.

Türkiye gündemini yakından takip eden gazeteci Nick Brauns da özellikle seçimler ve olası gelişmelerle ilgili değerlendirmelerde bulunurken, emperyalistlerin Ortadoğu halklarına yönelik saldırıları ve özellikle Almanya'nın AKP rejimiyle olan kirli ve karanlık ilişkilerini teşhir eden bir konuşma yaptı.

BİR-KAR adına yapılan konuşmada Türkiye, Ortadoğu ve dünyanın diğer bölgelerindeki işçi ve emekçi eylemlerinden örnekler verilerek, bunun içinden geçtiğimiz dönemin bir "bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi" olduğunun kanıtı niteliğinde olduğuna ve umudun her zamankinden daha güçlü ve fazla olması gerektiğine vurgu yapıldı. Konuşma tüm reformist, parlamentarist ve liberal hayallere karşı biricik kurtuluş yolu olan, işçi sınıfının öncülüğünde devrim ve sosyalizm mücadelesini geliştirme çağrısıyla sona erdi.

rinden örnekler verilerek, bunun içinden geçtiğimiz dönemin bir "bunalımlar, savaşlar ve devrimler dönemi" olduğunun kanıtı niteliğinde olduğuna ve umudun her zamankinden daha güçlü ve fazla olması gerektiğine vurgu yapıldı. Konuşma tüm reformist, parlamentarist ve liberal hayallere karşı biricik kurtuluş yolu olan, işçi sınıfının öncülüğünde devrim ve sosyalizm mücadelesini geliştirme çağrısıyla sona erdi.

Festivalde 20'ye yakın Türkiyeli ve yerli devrimci demokratik kurum da açtıkları tanıtım ve kitap standlarıyla day-

nışmada bulundular.

3. festival seçimler, dünya kupası gibi işçi ve emekçileri günlük olarak meşgul eden ve bilincini bulandıran gelişmelerle rağmen, yürütülen ısrarlı ve kararlı devrimci bir mücadelenin ürünü olarak asgari bir başarıyla gerçekleşti.

Programı, organizasyonu, devrim ve sosyalizme vurgu yapan pankartlarıyla devrimci bir atmosferde gerçekleşen festival, en son sahne alan Suavi'nin seslendirdiği şarkıların ardından, gecenin geç saatlerine kadar devam etti.

Rusya ve İran'dan Erdoğan'a tebrik

24 Haziran seçimlerinin sonuçlarının büyük oranda kesinleşmesinin ardından Rusya ve İran'dan Erdoğan'a tebrik açıklamaları yapıldı.

Kremlin'in basın dairesinden yapılan açıklamaya göre, Rusya devlet başkanı Putin, Erdoğan'a gönderdiği tebrik telgrafında, seçim sonucunun, "Erdoğan'ın büyük bir siyasal otoritesi olduğunu tamamen kanıtlandığını" belirtti. Putin "Seçim sonucunun, Türkiye'nin güncel sosyal ve ekonomik sorunlarının çözülmesi ve ülkenin dış siyasetteki pozisyonunun güçlenmesi için Erdoğan liderliğinde izlenen politikalara gösterilen büyük desteğin ispatı" olduğunu iddia etti.

Putin, Rusya ve Türkiye'nin "bir dizi alanda kendinden emin bir biçimde stratejik seviyeye ulaşan ortaklık ilişkilerinin devamlı gelişmesinden memnuniyet duyduğunu" söyleyerek "kapsamlı diyalogu sürdürmeye ve hem bölgesel hem de uluslararası meselelerde sıkı bir biçimde ortak çalışmaya devam etmeye hazır olduklarını" ifade etti. Putin, bahsettiği işbirliğinin "Avrasya'da istikrar ve güvenliğini korunması için" önemli olduğunu öne sürdü.

Duma'nın Uluslararası İlişkiler Komitesi Başkanı Leonid Slutskiy, Erdoğan'ın "dürüst ve rekabetin çok olduğu bir mücadeleyi kazandığını" söyleyerek seçimlerin "özgür ve demokratik" olduğunu düşündüğünü, "seçimlerdeki usulsüzlük oranının asgari olduğunu" öne sürdü. Türkiye'nin Rusya için "önemli ve stratejik bir ortak" olduğunu belirten Slutskiy şunları söyledi: "(Türkiye ile) ortak çaba göstererek Suriye'de terörizm ile mücadele ediyoruz, bölgede güvenliğin sağlanması için adımlar atıyoruz. Bu anlamda, Erdoğan'ın yeniden seçilmesi Rusya-Türkiye ilişkilerinin gelişmesinde ve başta Suriye krizi olmak üzere uluslararası gündemde yer alan kilit meselelerdeki işbirliğimizde ön-görülebilirlik sağlayacak."

İran Cumhurbaşkanı Ruhani de resmi internet sitesinde yayınlanan mesajında şöyle dedi: "Sayın Recep Tayyip Erdoğan, halkınızın güven oyunu olarak Cumhurbaşkanlığı Seçimlerini yeniden kazanmanızı içtenlikle tebrik eder, şahsınızın yeni cumhurbaşkanlığı döneminde iki ülke ilişkilerinin daha da güçlenmesini temenni ederim."

Avrupa'dan ilk seçim açıklamaları: Ne özgür ne de adil!

Avrupa cephesinden yapılan ilk açıklamalarda 24 Haziran seçimlerinin sonuçlarından duyulan kaygılara işaret edildi. Adil olmayan koşullarda seçimlerin gerçekleştirildiği hatırlatılan açıklamalarda Erdoğan'ın demokratik olmayan başkanlık sistemine geçişinin önünde engel kalmadığı ifade edildi. Seçimlerin adil ve özgür olmadığına dikkat çekilerek öyle olsa Erdoğan'ın kazanamayacağı ifade edildi. Yeni sistemin AB müzakereleriyle uyumsuz olduğunun altı çizildi.

“BAŞKANLIK REJİMİ ÖNÜNDEKİ SON ENGEL DE KALDIRILDI”

24 Haziran seçimlerinin sonuçlarıyla ilgili Avrupa'dan ilk açıklama Avrupa Parlamentosu (AP) Türkiye Raportörü Kati Piri tarafından yapıldı.

Seçimin OHAL koşulları altında gerçekleştirildiğine değinen Piri, “Her ne kadar olağanüstü hal altında, yanlış medya ve adil olmayan koşullar olsa da Cumhurbaşkanı Erdoğan, erken seçimleri kazanmayı başardı. Demokratik olmayan başkanlık sistemine geçilmesinin önündeki son engel de kaldırıldı. Bu sistem, AB müzakereleriyle kesinlikle uyumsuz” ifadelerini kullandı.

Erken seçime rağmen muhalefe-

tin organize olabildiğini söyleyen Piri, HDP'nin de barajı aşarak meclise girmesinin önemli bir başarı olduğunu ifade etti. “Mecliste temsil artacak ama AKP-MHP çoğunluğu elinde tutmayı sürdürüyor” diyen Piri, ayrıca şunları söyledi: “Erdoğan'ın OHAL'i kaldırma ve hukuk-

un üstünlüğüne geri dönme yönündeki sözlerini tutup tutmayacağını göreceğiz. Cezaevlerindeki on binlerce insan adil yargılanma bekliyor. İlk sonuçlar Türkiye'deki siyasi muhalefetin hâlâ dirençli olduğunu gösteriyor. Bu, Türkiye'de demokratik bir değişim için hâlâ güçlü bir temel olduğunu gösteriyor. AB,

tek mevkidaşın Erdoğan olmadığını he-saba katmalı.”

“NE ÖZGÜR NE DE ADİL”

Almanya'daki Sol Parti'nin Meclis Grup Başkanvekili Sevim Dağdelen ise; “Seçim gününden önce yapılan manipülasyon ile Erdoğan, otoriter bir başkanlık sistemi hedefine ulaştı” dedi.

Erdoğan'ın Türkiye'yi yeni bir gerginliğe itmesinden korkulduğunu belirten Dağdelen, seçimler için “Ne özgür ne de adil” ifadesini kullandı.

“SEÇİM ADİL OLSA ERDOĞAN BIRAKMAK ZORUNDA KALIRDI”

Yeşiller Partisi eski Eş Genel Başkanı Cem Özdemir ise “Eğer bu seçim mücadelesi biraz olsun adil bir biçimde geçmiş olsaydı Erdoğan iktidarı bırakmak zorunda kalırdı” dedi. Almanya'da seçimi kutlayan AKP'lileri de eleştiren Özdemir, kutlama yapanlar için “Sadece otokratlarına sevinç gösterisinde bulunmuş olmuyorlar, aynı zamanda liberal demokrasimizi reddettiklerini de ifade etmiş oluyorlar” dedi. Muhalefetin aldığı sonuçlara değinen Özdemir, bu tablonun Türkiye'de birçok insanın Erdoğan'ın korku rejiminden bıktığına işaret ettiğini belirtti.

May, Merkel ve Trump'tan tebrik

İngiltere Başbakanı Theresa May, 25 Haziran'da Erdoğan'ı arayarak seçimler için tebrik etti. Erdoğan'a, ikili ilişkileri daha da güçlendirmek için ilerleyen süreçte birlikte çalışacak olmaktan mutluluk duyduğunu belirttiği açıklandı.

Almanya Başbakanı Angela Merkel de gönderdiği mesajda “Sayın Başkan, yeniden seçilmenizden dolayı kalpten tebriklerimi iletiyorum” ifadesini kullandı. Almanya-Türkiye ilişkilerine değinilen açıklamada Merkel, demokratik katılımın ve hukukun üstünlüğüne saygının güçlendirildiği, istikrarlı ve çoğulcu bir Türkiye'nin partneri olmak istediklerini belirtti. İşbirliğini geliştirme ve derinleştirme vurgusu yaptı.

ABD Başkanı Donald Trump da telefonla Erdoğan'ı aradı. Cumhurbaşkanlığı'ndan yapılan açıklamada görüşmeye

ilişkin şu bilgiler verildi: “İki lider, Türkiye ve ABD arasındaki stratejik ortaklığa dikkati çekerek, önümüzdeki dönemde başta savunma ve askeri ilişkiler olmak üzere ikili işbirliğinin her alanda geliştirilmesi hususunda ortak kararlılıklarını teyit etmişlerdir.

Görüşmede, Münbiç konusundaki ortak yol haritasının uygulanması ve terörle mücadele konularında birlikte çalışmaya devam edilmesinin önemi de vurgulanmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımız ve ABD Başkanı Sayın Trump, 11-12 Temmuz 2018 tarihlerinde Brüksel'de gerçekleştirilecek NATO Zirvesinde bir araya gelmeyi sabırsızlıkla beklediklerini de ifade etmişlerdir.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.”

“Batılı emperyalistler Erdoğan'ın işe yaramayan zaferinden memnun olacaktır!”

Türkiye'deki Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri İngiltere basınında değerlendirmelere konu oldu.

Financial Times gazetesinin haberinde “Sonuç Erdoğan için kritik öneme sahiptir. Sonuçlar kesinleştiğinde Erdoğan yalnızca beş yıl daha cumhurbaşkanı olmayacak, aynı zamanda başbakanın yerini alan güçlü bir yürütmeyi elinde tutacak” ifadeleri yer aldı.

“İKTİDARA GERÇEKLERİ SÖYLEYEBİLECEK KİMSE KALMADI”

Times gazetesi ise birinci sayfasında “Tartışmalı seçim zaferi Erdoğan'a devletin bağımsız kalan son aygıtlarının da neredeyse tam kontrolünü verdi” diye yazdı. Pek çok kişinin Erdoğan'ın otoriterleşmesinin artmasından endişe etti-

ğini aktardı

Gazetenin seçimle ilgili analiz yazısında ise Erdoğan'ın olağanüstü hal yönetimiyle sivil toplumun baskılandığı, Türkiye'nin “Son iki yılda sık sık 1930'lar Almanya'sını andırdığı” ifade edildi.

Erdoğan'ın danışmanlarının bağımsız ve eğitilmiş kişilerden sadece itaat eden kişilere dönüştüğü ifade edilen yazıda “İktidara gerçekleri söyleyebilecek kimse kalmadı. Hükümette saygı gören Mehmet Şimşek gibi nadir isimler de bir kenara itildi” vurgusu yer aldı.

“15 YILLIK İKTİDAR ERDOĞAN'IN OTORİTERLİĞİNİ VE PAŞAVARI KAPRİSLERİNİ BESLEDİ”

The Daily Telegraph da ilk sayfasından geçtiği haberde oy sayımları sırasın-

daki manipülasyona yer verirken referandumdaki mühürsüz oyları hatırlattı.

Haberde, “Seçim 2016'daki darbe girişiminin ardından ilan edilen olağanüstü hal koşulları altında gerçekleşti. Hükümet olağanüstü yetkilerini kullanarak 50 binden fazla kişiyi gözaltına aldı” ifadelerine yer verildi. Erdoğan lehine adil olmayan seçim çalışmalarına değinildi.

Mark Almond imzalı ve “Küçük farkla gelen zafer cumhurbaşkanının kulağını çekmiş olabilir ama bu onun yönetim tarzını etkilemeyecek” başlıklı analizde ise Erdoğan'ın otoriter bir siyasetçi olduğu aktarıldı. Analizde Batılı emperyalistlerin başlangıçta Erdoğan'dan umutlu olduğu ifade edilerek “Ama 15 yıl boyunca iktidarda kalması otoriterliğini ve paşavari kaprislerini besledi” denildi.

EKONOMİ KÖTÜLEŞİRSE PARLAMENTERLER ERDOĞAN'A KARŞI KOYABİLİR

Erdoğan kendi gücü için ekonomiyi

ve NATO ortaklarıyla ilişkileri bozduğu söylenen yazıda, “Erdoğan krizlerden beslendi. Fakat ekonominin durumu kötüleşirse parlamenterler Erdoğan'a karşı koymak için cesaret bulabilir” vurgusu yapıldı.

“Erdoğan cömert bir sultan gibi, kendisinin yetkilerini artırırken görevdeki cumhurbaşkanını yargıya götürerek görevden alma yetkisini de meclise verdi” denilen haberde ancak Erdoğan'ın mecliste istediğini elde edemediği söylendi.

BATILILAR ERDOĞAN'IN İŞE YARAMAYAN ZAFERİNDEN MEMNUN OLACAKTIR

“Batılılar muhtemelen Erdoğan'ın bir işe yaramayan zaferinden memnun olacaktır ama muhalifleri ABD ve AB'nin onu bu kadar süre desteklemesinden mutsuz” denilirken Erdoğan'ın NATO'dan uzaklaşarak Rusya'yla yakınlaştığı yazıldı.

Dünyadan kısa kısa...

Dünya genelinde emperyalistlerin hegemonya mücadelesi farklı adımlarla devam ederken kriz, işgal vb. saldırılar ise protestolarla karşılanıyor.

IRAK'TAN İŞGAL AÇIKLAMASI: HER TÜRLÜ SALDIRGANLIĞI REDDEDİYORUZ!

İşgal saldırılarına karşı 24 Haziran akşamı Irak Başbakanı Haydar İbadi'nin başkanlığında toplanan bakanlar kurulu saldırıların önlenmesi için bir dizi karar aldı. Başbakanlık ofisi tarafından yapılan açıklamada toplantıda Türkiye'nin işgal saldırısının değerlendirildiği açıklandı.

Açıklamada Irak topraklarındaki herhangi bir saldırganlığın reddedilmesi ve sınırların korunması için bir dizi karar alındığı belirtilerek çeşitli komitelerin hazırlayacağı raporların ele alınacağı söylendi.

Öte yandan, Haziran başında Süleymaniye'de oluşturulan 'İşgale Karşı Ulusal Cephe' Bağdat'a heyet göndereceklerini belirtti.

Ayrıca 25 Haziran'da Minbic'te işgal saldırısı protesto edildi. Minbicliler ve buraya göç eden yüzlerce Bablı'nın katıldığı eylemde Minbic Askeri Meclisi ve Bab Askeri Meclisi bayrakları taşındı. Yapılan yürüyüşte "Kahrolsun faşist Erdoğan!", "Türkiye işgaline hayır!", "Suriye halkları birdir!" sloganları atıldı.

TÜRKİYE S-400 ALIRSA ABD YAPTIRIM UYGULAYACAK

ABD Dışişleri'nin Avrupa ve Avrasya'dan Sorumlu Bakan Yardımcısı Wess Mitchell, Rusya'dan S-400 hava savunma sistemleri alınmasıyla ilgili Türkiye'yi bir kez daha tehdit etti.

ABD Senatosu'nun Dış İlişkiler Komitesinde konuşan Wess Mitchell, "Türkiye'ye S-400'ler almasının sonuçları

olacağını net biçimde ilettik. ABD'nin Düşmanlarına Yaptırımlarla Karşı Koyma Yasası (CAATSA) kapsamında yaptırımlar getireceğiz" dedi.

Mitchell, Türkiye'nin S-400 alması halinde ikili ilişkilerin zora gireceği ve Ankara ile Washington arasındaki ilişkileri yeniden canlandırmanın zor olacağını söyledi.

ABD, BM İNSAN HAKLARI KONSEYİ'NDEN AYRILDI

ABD'nin BM Daimi Temsilcisi Nikki Haley ve ABD Dışişleri Bakanı Mike Pompeo, 20 Haziran'da ortak bir basın toplantısı düzenleyerek ABD'nin BM İnsan Hakları Konseyi'nden çekildiğini duyurdu.

Basın toplantısındaki konuşmasında "konseyin ismine layık olmadığını" söyleyen Haley, konseyde bulunan Çin, Küba, Venezuela ve Suudi Arabistan gibi ülkelerde insan hakları ihlalleri olduğunu öne sürdü. Ayrıca "Konseyin kronik bir İsrail ön yargısı var" diyen Haley, konseyin bünyesi içerisinde yapacağı yenilikler sonrasında ABD'nin tekrar katılabileceğini kaydetti.

Konuya ilişkin yazılı bir açıklama yapan BM Genel Sekreter Sözcüsü Stephane Dujarric ise "Genel Sekreter, ABD'nin İnsan Hakları Konseyi'nde kalmasını tercih ederdi" açıklaması yaparken İnsan Hakları İzleme Örgütü (HRW) de ABD'nin kararına tepki gösterdi. "Trump sadece İsrail'i savunmayı önemsiyor gibi görünüyor" diye ekledi.

9 ÜLKE 'AVRUPA MÜDAHALE İNİSİYATİFİ'Nİ KURDU

Emperyalist hegemonya kavgası kızışırken, 9 Avrupa Birliği (AB) ülkesi emperyalist Fransa'nın öncülüğünde 'Avrupa Müdahale İnisiyatifi' kurma kararı aldı.

Daha önce AB burjuvazisinin ABD ve NATO'nun edilgen takipçisi olmaktan çıkmayı gündeme getirmesinin ardından "AB Ordusu" tartışmaları yürütülürken, 9 ülkenin imzasıyla 'Avrupa Müdahale İnisiyatifi' adı altında kararlaştırıldı.

Lüksemburg'da bir araya gelen 9 ülkenin savunma bakanlarının "Avrupa güvenliğini tehdit eden kriz durumlarında" askeri güçlerin hızlı şekilde harekete geçirilmesi amacıyla kurduğu oluşuma, Fransa'nın öncülüğünde Almanya, Belçika, İngiltere, Danimarka, Hollanda, Estonya, İspanya ve Portekiz katıldı.

İtalya'nın daha önce bu fikre destek verdiği ancak yeni hükümetin desteğini çektiği ifade edilirken, yine de konuyu müzakere edebileceklerini belirttikleri öğrenildi.

SADR VE İBADI'DEN KOALİSYON AÇIKLAMASI

Irak'ta 12 Mayıs günü gerçekleşen seçimlerin ardından, genel seçimlerde en çok oy alan Sadr Hareketi ile Irak başbakanı Haydar el-İbadi, yeni hükümet için ittifak kurduklarını açıkladı.

Seçimlerde Sadr'a bağlı Sairun Koalisyonu 329 sandalyeli meclisten 54, Hadi el-Amiri'nin başında olduğu Fetih Koalisyonu 47, İbadi'nin koalisyonuysa 43 sandalye kazanmıştı.

Seçimlerin ardından Irak meclisi seçimlerin hileli olduğu gerekçesiyle oyların yeniden sayılması, İKBY'deki güvenlik güçlerinin oylarının geçersiz sayılması gibi kararlar almış, anayasa mahkemesi ise oyların yeniden sayılması dışında diğer taleplerin anayasaya aykırı olduğunu belirtmişti.

İRAN'DA KRİZ PROTİSTOSU: ESNAF KEPENK KAPATTI

2018 yılına kitle gösterileriyle giren İran'da ekonomik krizin yarattığı sonuç-

lara eylemli tepkiler sürüyor. 25 Haziran'da, başkent Tahran'da, derinleşen ekonomik krizi ve döviz kurundaki artışta protesto eden esnaf kepenk kapattı. Tahran Büyük Çarşısı esnafı, "10 bin tümene dolar istemiyoruz!" şeklinde slogan attı. 24 Haziran'da da Tahran'daki Çahar Su Pasajı'nda esnaf eylem yapmıştı.

Doların kısa süre içinde 4 bin tümeden 7 bin 500 tümen seviyelerine kadar yükseldiği İran'da, hükümet Nisan ayında doların 4 bin 200 tümene sabitlenmesi kararı almış ve serbest piyasada alım satımı yasaklamıştı.

Bankalarda resmi kur üzerinden işlem gören dolar, serbest piyasada ise 8 bin 500 tümen seviyesinde kaçak yollarla işlem görüyor.

Yanı sıra, ABD Başkanı Donald Trump'ın geçen ay nükleer anlaşmadan çekildiği ve yeni yaptırımların uygulanacağını açıklaması da İran piyasalarını olumsuz yönde etkilemişti.

ARJANTİN'DE IMF POLİTİKALARINA KARŞI GREV

Arjantin hükümetinin Uluslararası Para Fonu (IMF) ile kemer sıkma politikaları konusunda anlaşmasına karşı sendikaların çağrısıyla 25 Haziran'da ülke genelinde greve çıkıldı.

Genel İşçi Konfederasyonu (CGT) tarafından yapılan 24 saatlik grev nedeniyle tren, metro, otobüs ve havayolu çalışanları iş durdurdu. Okullarda ise ders yapılmadı.

Grevle birlikte sabahdan itibaren başkent Buenos Aires'e giden yollar eylemciler tarafından kesildi.

Sendikalar maaşların yüzde 27 olan enflasyona göre belirlenmesini istiyorlar. Yılbaşında görüşmeler yapılırken yüzde 15 olan enflasyon oranı üzerinden hesaplamalar yapılmıştı.

Nisan ve Mayıs aylarında yaşanan ekonomik kriz nedeniyle IMF'nin kapısını çalan Arjantin hükümeti 50 milyar dolarlık kredi için onay aldı.

İSRAİL'DEN SURİYE'YE FÜZE SALDIRISI

Suriye ordusunun İsrail sınırı yakınındaki cihatçı çetelere yönelik operasyonundan rahatsızlık duyan siyonist rejim Suriye ordusunu hedef almaya devam ediyor.

İsrail 24 Haziran'da da Suriye hava sahasındaki bir İHA'ya Patriot füzesiyle saldırı gerçekleştirdi.

Saldırıya gerekçe olarak İHA'nın İsrail sınırına yöneldiği iddia edilirken, saldırı sonrasında İHA'nın geri çekildiği öne sürüldü.

İsrail ordusu sözcüsü İHA'nın vurulup vurulmadığını bilmediklerini açıkladı.

Türkiye IMF kapısına doğru yol alıyor

AKP şefi Erdoğan "IMF'ye borç verecek durumdayız" demagogileri yaparken dışa bağımlılığı AKP döneminde daha da artan Türkiye kapitalizmi, yabancı sermaye akışlarındaki düşüşlerle bir kez daha IMF kapısına doğru yol alıyor.

Türkiye ekonomisinin 2001 krizinden çıkışı için fatura edilen IMF borçları zaman içinde ödense de, sıcak para ve yabancı doğrudan sermaye girişindeki artışlarla borçlanma ve dışa bağımlılık daha da pekişti. Bugünse, dövizdeki yükselişle birlikte ekonomi büyük bir borç yüküyle karşı karşıya. Bugüne kadar bu yükü karşılayan yabancı sermaye ve sıcak para musluklarının kısılmasıysa bu borç yükünü daha da ağırlaştırıyor.

"SANAYİ İNİŞTE, TÜRKİYE IMF'YE TESLİMİYETİN EŞİĞİNDE"

Ekonomi Bakanlığı'nın açıkladığı Nisan ayı "Uluslararası Doğrudan Yatırım Verileri"ne göre uluslararası net doğrudan sermaye girişi geçtiğimiz yılın ilk 4 ayına kıyasla yüzde 22 düşüş kaydetti.

Patron sınıfının borç yükü ve finansman sorunları ağırlaşırken, sanayideki gidişatın da iç açıcı olmaması, önümüzdeki dönem için IMF reçetelerinin bir kez daha gündeme gelmesine vesile oluyor.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası tarafından, her ay hazırlanan "sanayinin sorunları bülteni"nin 39. sayısı, "Sanayi inişte, Türkiye IMF'ye teslimiyetin eşikinde" başlığıyla yayınlandı.

SANAYİ ÜRETİMİNDEKİ ARTIŞ HER AY DÜŞÜYOR

Sanayi üretiminde bir önceki yıla kıyasla yaşanan artışın 2018'in her ayında daha fazla düştüğüne dikkat çekilen bültende, sanayideki gidişatı gösteren "Satınalma Yöneticileri Endeksi-PMI" verisinin hızlı düşüş kaydettiği ifade edildi. Endeksin 50'nin altında olmasının önceki aya kıyasla düşüş anlamına geldiğine değinilerek Nisan ve Mayıs aylarında endeksin 50'nin altında kaldığının altı çizildi.

Ayrıca inşaat güven endeksinde Şu-

bat ayından beri düşüş olduğu belirtilen bültende finansman sorunu üzerinde duruldu. İlk dört ayda cari açığın geçen yılki miktarını geçtiği ve finansman sorunlarının ağırlaştığı vurgulandı. Cari açığın finansmanı için Merkez Bankası rezervlerinin eridiği ve kaynağı belirsiz para girişinin yaşandığı ifade edilen bültende, önümüzdeki dönem bu açığı karşılamanın daha da zorlaşacağına dikkat çekildi.

IMF'NİN ACI REÇETESİ...

Son olarak, benzer sorunlarla karşı karşıya kalan Arjantin'in soluğu IMF kapısında aldığına değinilen bülten, "Türkiye de IMF yolcusu mu?" sorusu sorularak şu değerlendirmeye noktalandı: "Bu sorunun cevabı özellikle baskın seçimlerin sonrasında netlik kazanacak. Dış kaynak teminindeki darboğazın aşılabilmesi halinde Türkiye'nin IMF'den kredi talep etmesi, bunun karşılığında da acı bir reçeteyi uygulamak zorunda kalması ihtimaller arasında."

Fiyatlar arttı, hükümet çareyi ithalatta buldu

Türkiye'nin emperyalizme olan ekonomik bağımlılığının sonuçlarından biri, ülkede tarım ve hayvancılığın bitirilmesi oldu. Bu, hem üretici olarak işçi ve emekçileri olumsuz etkiledi.

Bu durumun bir parçası olarak son aylarda patates ve soğan fiyatlarında yaşanan yüksek artış, gelinen yerde tepki toplamaya başladı. Zira Mayıs ve Haziran arasında patates fiyatı yüzde 94, soğan fiyatı da yüzde 212'lik artış gösterdi.

AKP iktidarı ise bir yandan gündemdeki fiyat artışlarının "siyasi spekülasyon" olduğunu öne sürerek demagoji yaparken, bir yandan da patates ve soğanda da ithalatın önünü açacağını açıkladı.

A Haber'de konuşan Başbakan Binali Yıldırım, patates ve soğan fiyatlarındaki artışa ilişkin olarak yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"Bu ortalık toz duman her gün bir spekülasyon ile vatandaş etkileme çabaları var. Bu kampanyaların dürüstçe yapılması lazım. Kişisel beklentiler değil de akli başına işlerle uğraşmak lazım."

Zaman zaman sebzelerde meyvelerde gıdalar üzerinden siyaset yapıldığı oluyor. Çok aymaz şekilde soğan kuru dolar kurunu geçti şeklinde... Olay çok mevzi bir olay. Soğanın çok yetiştiği yerlerde afetlerden rekoltede düşme var. Ürün daha çıkmadan fiyatlar yükselecek söylentisi yapılıyor fiyatlar yükseliyor. Tamamen spekülasyon. Göreceksiniz birkaç gün sonra böyle bir meseleyi konuşmayacağız. Patates 19 Haziran'da 2,5 lira, soğan 4 lira... Bir gün sonra nasıl artıyor fiyatı. Mantıklı bir izahı yok. Millet ne film döndüğünün farkında."

"SOĞAN VE PATATES İTHALATINA İZİN VERECEĞİZ"

NTV'de konuşan Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi de soğan ve patates ithalatına izin vereceklerini belirterek şunları söyledi: "Soğan-patates fiyatlarıyla ilgili aşırı oynaklık görüyoruz. Konuyla ilgili müdahalemiz başladı. Tarım Bakanlığı olarak bakıyoruz. Bu ürünlerin ithalatına müsaade edeceğiz. Soğan ve patatesin Türkiye'ye gireceği miktar ve ülke belli. Soğan ve patates fiyatında spekülasyona izin vermeyiz."

Sefalet derinleşiyor: Açlık ve yoksulluk Haziran'da katlandı

Kapitalizmin ekonomik krizlerini işçi ve emekçilere fatura etmesinin bir yolu olan yüksek enflasyon, açlık ve yoksulluk sınırındaki artışlarla da gözler önüne seriliyor. AKP şeflerinin övündüğü Türkiye ekonomisindeki büyüme sermayenin kârlarına yansırken; işçi sınıfı ve emekçilerin ise sefaleti büyüyor.

Türk-İş'in 26 Haziran'da açıkladığı verilere göre, açlık sınırı bir ayda 28 lira,

yoksulluk sınırı 92 lira artış gösterdi. Açlık sınırı geçtiğimiz yılın Haziran ayına göre 200 liradan fazla büyürken, artış oranı yüzde 13,66 oldu. Yoksulluk sınırı ise bir yılda 672 lira arttı.

Türk-İş'in Haziran ayı açlık ve yoksulluk sınırı açıklamasında şu ifadeler yer aldı: "Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken aylık gıda harcaması tutarı

(açlık sınırı) 1.714,35 TL; gıda harcaması ile birlikte giyim, konut (kira, elektrik, su, yakıt), ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer aylık harcamalarının toplam tutarı ise (yoksulluk sınırı) 5.584,20 TL oldu."

Bekar bir çalışanın aylık yaşama maliyeti 2.121,66 TL olurken, "Ekonomik büyüme çalışanların yaşama şartlarına yansımada" denildi.

Şenyaşar: Dövdüler, bıçakladılar, kurşun sıktılar ölü taklidi yaptım

Urfa'nın Suruç ilçesinde AKP milletvekili adayı İbrahim Halil Yıldız'ın ağabeyi ve yakınlarının silahlı saldırısında öldürülen ağabeyleri Celal ve Adil Şenyaşar ile babası Hacı Esvet Şenyaşar'ı kaybeden Mehmet Şenyaşar, saldırıyı Mezopotamya Ajansı'na anlattı.

Kendisi de yaralanan ve hastaneden taburcu edildikten sonra gözaltına alınıp serbest bırakılan Mehmet Şenyaşar, sadece kendi dükkânlarının kamera kayıtlarının incelenmesiyle bile ağabeylerinin kimler tarafından öldürüldüğünün ortaya çıkacağını söyledi.

'BUNLARI ÖLDÜRÜN, BUNLAR VATAN HAINİ'

Ambulansın hastaneye gitmesiyle hastane bahçesinde silahlarla bekleyen milletvekili akrabalarının yaralı ağabeylerine tekrar saldırdığını aktaran Şenyaşar, kendisinin de hastaneye girer girmez saldırıya uğradığını ifade etti. Şenyaşar, "Ben içeride sağa sola doğru koşmaya başladım. Hastaneye geldiğimde vekilin bir akrabası şöyle bağıırıyordu: 'Bunları öldürün. Bunlar vatan hainidir' diyordu. Sonra beni kollarımdan tutarak bir odaya kapattılar. Yere atıp kafama ayakla-

riyla bastılar. Çok sert vuruyorlardı. Çok kötü darp ettiler. Sonra bayılmışım. Gözümü açtığımda bir sedyenin üzerinde yatıyordum. Sedyenin üzerindeyken bıçaklandığımı hissettim. Yanımdaki sedyede de Ferit abim kanlar içerisinde yatıyordu" dedi.

'POLİSLERİN GÖZÜ ÖNÜNDE ATEŞ ETTİLER'

Ferit abisiyle beraber kaldığı odaya vekilin akrabalarının girmeye çalıştıklarını ifade eden Şenyaşar, "Polisler de içerideydi. Polisler de onlar vekilin yakını olduğu için korkuyorlardı. Bir şey söylemeye cesaret edemiyorlardı. Sonra vekilin bir akrabası kapıyı açarak içeriye girdi. Elindeki silahla bana bir tane sıktı. Ben ölü taklidi yaptım. Sonra yaralı Ferit abime de yumruklarla saldırdılar. Gözleri hiçbir şeyi görmüyordu" diye konuştu.

'AMBULANS PATLAK TEKERLEKLE EMNİYETE KADAR GİTTİ'

Kendisinin bindirildiği ambulansa da saldırdıklarını anlatan Şenyaşar, şöyle konuştu: "Ambulans daha bahçedeydi, çıkacaktık ki silah sesi duyduk. Ambulansın tekerlerini patlattılar. Ön camını

kırdılar. Ambulanstaki sağlık personeli de korkuyordu. Ben kendi içimden öleceğimi düşünüyordum. Sonra vali geldi galiba, çünkü personel telefonla birileriyle konuştu. Sonra bana dönüp 'Vali burada olmasaydı biz buradan çıkamazdık' dedi. Sonra ambulans tekeri patlak halde hareket etti. Ona birileri 'Emniyete kadar böyle git' dedi. Yanımıza bir polis ekibi verdiler. Onlarla beraber İlçe Emniyet Müdürlüğüne gittik."

POLİS AMBULANSI ANTEP'E KORUMASIZ GÖNDERDİ

Hasarlı ambulansın indirilip sağlam bir ambulansa bindirildiklerini aktaran Şenyaşar, polislerin ambulans şoförüne "Yaralıyı Antep'e götür" dediğini, ambulans şoförünün ise "Böyle götürmem can güvenliğimiz yok" cevabını verdiğini anlattı. Şenyaşar ambulans şoförünün söylemlerine polislerin kulak asmadığını ve polis arabası olmadan tek başlarına Antep'e gittiklerini söyledi.

Şenyaşar son olarak abilerinin saldırmadıklarını, vekilin korumaları ve yakınları tarafından maruz kaldıkları saldırıya karşı kendilerini korumaya çalıştıklarını vurguladı.

Seçim günü HDP'ye saldırılar

HDP'nin yüzde 10 barajını geçmesi üzerine, Kürt illerinde kutlamalar yapılmaya başlandı.

Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde yapılan kutlamalara polis saldırdı. Cengiz Topel Caddesi üzerinde konvoy düzenleyen HDP'lilere saldıran polis, çok sayıda kişiyi gözaltına aldı.

İstanbul'da da Sultangazi'nin Gazi Mahallesi'nde HDP'nin seçim barajını aşmasını kutlayanlara polis saldırdı. İsmetpaşa Caddesi üzerinde bulunan Gazi Cemevi önünde toplanarak "HDP halktır halk burada!", "Selo başkan!" sloganları atan kitleye polis gaz bombaları ve plastik mermiler ile saldırdı. Polis saldırısına sloganlar ve taşlarla karşılık veren kitle ara sokaklara dağıldı.

Gazi Mahallesi İstiklal İlkokulunda 6 çuval oy çalındığı iddia edildi. Okulda bulunanların anlatımı ile 6 çuval oyun polis eşliğinde Doblo marka araca bindirildiği ve okuldan uzaklaştırıldığı ifade edildi. Oyların çalındığı gerekçesi ile okul önünde toplananlara da polis biber gazı ile saldırdı.

Esentepe Mahallesi'nde ise HDP seçim bürosuna AKP'liler saldırdı. Saldırıda büronun camları kırılırken içeride bulunan az sayıda kişi hafif şekilde yaralandı. Olay yerine çağrılan polisin araya girmesi ile saldırgan gurup olay yerinden uzaklaştırıldı.

SULTANBEYLİ İLÇE BİNASINA SALDIRI

Sultanbeyli Kent Meydanı'nda toplanan çok sayıda AKP-MHP taraftarları, HDP Sultanbeyli İlçe Örgütü'ne saldırdı. Binada HDP'lilerin olduğu öğrenilirken, HDP İlçe Örgütü Eşbaşkanı Burhan Taşdemir, "Defalarca ilçe emniyetini aramamıza rağmen grubu dağıtmamakta ısrar ediyor" dedi. HDP'liler binada mahsur kalırken, polis de ırkçı gruba müdahale etmedi.

11 KİŞİ BİNADA MAHSUR KALDI

Öte yandan HDP Ümraniye İlçe Örgütü önünde de toplanan çok sayıda ırkçı, sokaktaki HDP bayraklarını yakarak binaya taşlı saldırı gerçekleştirdi. Tüm saldırılara rağmen olay yerinde bulunan polisler saldırıları izlemekle yetinirken, aralarında HDP Ümraniye İlçe Eşbaşkanı Damla Savcı'nın da bulunduğu 11 kişi binada mahsur kaldı.

Esenyurt ilçe binası da bir grup tarafından saldırıya uğradı. Binanın camları saldırganlar tarafında kırıldı.

Faşist partinin OHAL sevdası

24 Haziran seçimlerine AKP ile ittifak yaparak giren MHP, seçimin ardından yaptığı ilk açıklamalarda OHAL'in uzatılmasını istedi.

CNN Türk'te konuşan MHP Genel Başkan Yardımcısı Mustafa Kalaycı, OHAL'in uzatılması gerektiğini düşündüklerini söyledi. Kalaycı "Bize göre ha-

len 'FETÖ' tehdidi var; Kandil operasyonu var, OHAL'in biraz daha devam etmesi gerekir gibi görünüyor" dedi. OHAL'in kalkması ve normalleşmenin herkesin beklentisi olduğunu öne süren Kalaycı, diğer yandan da "Ama OHAL durup dururken ilan edilmedi, terör örgütlerinin kökünü kazımak için konuldu" dedi.

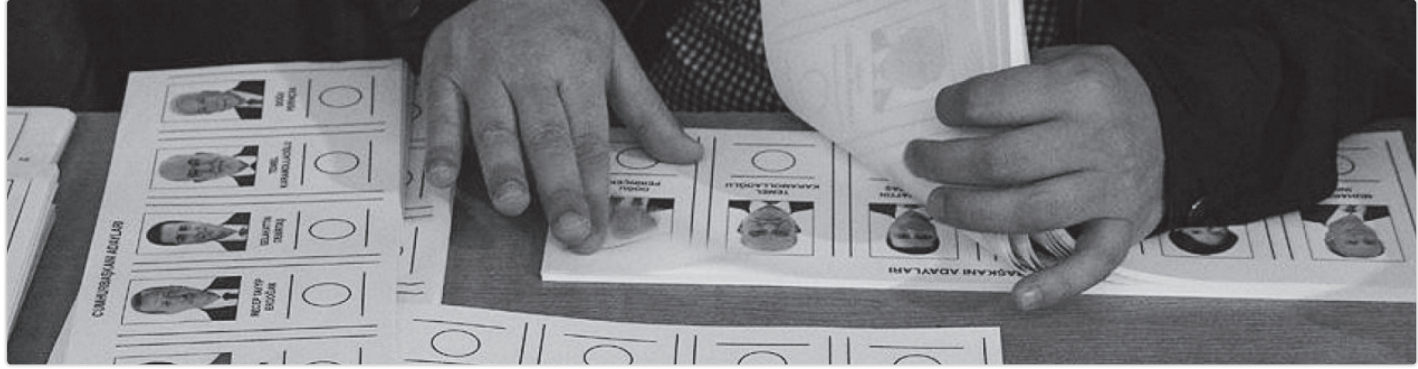
Kocaeli'nin 24 Haziran seçimi

Bir işçi kenti olan Kocaeli'de 24 Haziran seçim sonuçları Türkiye ortalamasını yansıtır biçimde çıktı. Genel işçi nüfusu ve işçi eylemlilikleri oranının diğer illere nazaran daha yüksek olduğu Kocaeli'de son seçimler önceliklere göre temelli bir farklılık göstermedi.

Baskın bir şekilde girilen erken seçim atmosferinde devletin tüm imkanlarını elinde bulunduran dinci-faşist koalisyon, ülke genelinde olduğu gibi Kocaeli'de de tüm alanları muhalif güçlere kapatmaya çalıştılar. Genel olarak sol güçler baskıdan kendi paylarına düşeni fazlasıyla aldılar. Her ne kadar düzen içi bir çözüm de vaat etse burjuva muhalefeti bile AKP'nin çizdiği dar sınırlarda hareket etmek zorunda kaldı.

Devrimci seçim çalışmamız böylesi genel bir baskı ortamında gerçekleşti. Devrimci araçlarımız ve yöntemlerimiz ile emekçileri düzenin seçimlerinden medet ummamaya çağırdık. Devrimci şiarlarımızın yer aldığı araçlarımız kısa sürede devlet güçlerinin saldırılarına uğradı. İsrarla şiarlarımızı kitlelere ulaştırmaya devam ettik. Gücümüz oranında gerçekleri anlatmaya, emekçilerin yanılmasına kapılmaması gerektiğine işaret ederek, kitleleri devrimci biçimde taraflandırmaya çalıştık.

Reklam panoları, elektronik billboardlar, duraklar, binalar, pankartlar, otobüs içindeki ekranlara kadar tüm kent boydan boya Erdoğan'ın resimleri ve

sahte vaatleri ile dolduruldu seçim boyunca. Belediyeler, yerel düzen kurumları ve çalışanlarının hepsi AKP'nin emrine amade edildi. AKP iktidar olmanın tüm olanakları ile bir seçim faaliyeti örgütledi. Buna rağmen 1 Kasım 2015 genel seçimlerine göre ülkedeki sömürü ve baskı politikalarının yürütücüsü olan AKP'nin yüzde 10'luk bir düşüş yaşadığı gözlemleniyor. Elbette tüm oyların yarısına yakını yine AKP aldı. Fakat dinci-gerici partinin şefi Erdoğan, partisinin 1 Kasım seçimlerindeki oy düzeyini ancak MHP oyları ile korudu.

Dinci-gerici AKP'nin koalisyon ortağı milliyetçi-faşist MHP ise 1 Kasım'daki oy potansiyelini seçim sonuçlarına göre büyük oranda koruyor. MHP'den kopan İYİ Parti ise yüzde 10 yani MHP kadar oy aldı. Bu sonuçlara göre AKP'den kopan kitlenin MHP'ye, MHP'den kopan kitlenin ise İYİ Parti'ye yöneldiğini söyleyebiliriz. İYİ Parti'nin Kocaelili olan cumhurbaşkanı adayı Meral Akşener ise partisinin aldığı

oyun 3'te 1'i oranında gerisinde kaldı.

Son dönemlerde CHP tarihinin en kitlesel Kocaeli mitingini yapan ve söylemleri ile de AKP karşısında güçlü düzen içi bir alternatif dönüşen Muharrem İnce, partisi CHP'nin 1 Kasım seçimlerindeki oyundan yaklaşık yüzde 10 daha fazla oy aldı. CHP ise geçen seçimde elde ettiği oyların yüzde 3'nü kaybetti.

Dinci-gerici geleneğin bir diğer partisi olan ve AKP'nin oylarını bölmesi hedeflenen Saadet Partisi, Türkiye genelinde olduğu gibi Kocaeli'de de umduğu ilgiyi bulamadı. 7 Haziran'da yaklaşık yüzde 5'e kadar yükselen SP, 1 Kasım'da aldığı 1,6'lık oyu yüzde 2'ye çıkardı. Ancak SP'li cumhurbaşkanı adayı 1,4'lük oy dilimi ile partisinin Kocaeli'de aldığı oyun da gerisinde kaldı.

Kürt hareketinin başını çektiği sol-reformist blok olan HDP ise 7 Haziran'da aldığı oy seviyesini yakaladı. 7 Haziran'da tek başına hükümet kurma çoğunluğunu kaybettiği seçimlerin ardından AKP'nin

baskı politikalarına ağırlık vermesi, ülke genelinde olduğu gibi Kocaeli'de de tutuklama, yasak ve saldırılar 1 Kasım'da HDP oylarını düşürmüştü. Ancak HDP bu seçimlerde 7 Haziran seçimlerindeki düzey olan yüzde 7'yi tekrar yakaladı. HDP'nin tutuklu cumhurbaşkanı adayı Selahattin Demirtaş partisinin üç puan gerisinde oy alarak, yüzde 4'te kaldı.

Seçim sonuçlarındaki değişim emekçilerin yaşamında köklü bir değişiklik anlamına gelmiyor. Ancak kitlelerin yönü ve yönelimi açısından bir fikir edinmemize olanak sağlıyor. Seçimlere toplam katılımın yüksek olduğu Kocaeli'de, seçim sonuçlarının gösterdiği gibi, emekçilerin büyük bir kısmı sorunlarının çözümünü halihazırda düzen partilerinde arıyorlar. AKP oy kaybetse de kaybedilen oyların büyük çoğunluğu milliyetçi-faşist MHP ve İYİ Parti gibi partilere gitmiştir. Bu da yılladır uygulanan gerici-milliyetçi politikaların sonuç verdiğini göstermektedir. İşçi ve emekçiler elbette ki baskı ve sömürü politikalarından, bunların uygulayıcısı AKP'den rahatsızlık duyuyorlar.

Gerek süregelen genel faaliyetimizde gerekse bunun bir dönem için öne çıkan parçası olan seçim çalışmalarımızda ifade ettiğimiz gibi, emekçilerin kurtuluşu kendi ellerindedir. Seçim sonuçları bizlere emekçilerin kölece yaşam ve uygulamalara rağmen hâlâ dinci-milliyetçi ideolojinin etkisi altında olduğunu gösteriyor. Bu beladan kurtulmanın yolu işçilerin-emekçilerin kendi talepleri ve çıkarları etrafında yürüttüğü bir mücadeleden geçmektedir. İstedığımız devrimci dönüşümü yaratmak için işçileri ve toplumun diğer ezilen kesimlerini kendi talepleri için mücadeleye daha fazla sevk etmeye çalışmalı, toplumun ilerici ama umudu seçim sandıklarında arayan güçlerine de bunu göstermeliyiz.

KOCAELİ'NDEN BİR SINIF DEVRİMCİSİ

"Suruç Katliamı'nın faileri cezalandırılmalı!"

İŞİD çetesinin gerçekleştirdiği Suruç Katliamı'nın 35. ayı vesilesiyle 20 Haziran günü Kadıköy'deki Halitağa Caddesi'nde yapılan oturma eylemiyle katledilenler anılarak adalet talebi yinelenildi.

Okunan açıklamada Suruç yaralıları ve tanıklarına dönük baskılara şu ifadelerle dikkat çekildi: "Suruç için adalet mücadelemiz çeşitli yollarla engellenmeye çalışılıyor. Başta Suruç davası avukatları olmak üzere, Suruç yaralılarımız ve Suruç tanıkları tutuklanarak hapisanelere konuluyor. Davaya müdahil olan tutsakların mahkemeye katılıp tanıklık yapmaları engelleniyor. Urfa'nın Hilvan ilçesinde görülen duruşmaların ardın-

dan basına bilgi vermemiz engelleniyor. Hilvan hapisanesi kampüsünde görülen duruşmaların başka bir salonda görülmesi talebimiz kabul edilmiyor. Tutuklu sanıkların mahkemeye getirilmesi talebimiz reddediliyor."

Sorumluların cezalandırılması talep edilen açıklamada, 1 Kasım 2015 seçimleri öncesi gerçekleşen katliamın ve geçtiğimiz günlerde Suruç'ta esnafa dönük gerçekleşen katliamın sorumluluğunun HDP'ye yıkılmaya çalışılmasına tepki gösterilerek, iki olay için de gizlilik kararı alınmasına dikkat çekildi.

Açıklama şu ifadelerle sona erdi: "Yine geçtiğimiz günlerde basına yan-

sıyan Avrupa Birliği istihbarat analiz merkezinin çok gizli ibareli bir belgesi de, Ankara katliamı ve Suruç katliamı arasında devamlılık olduğunu ve Ankara Katliamı'nı yapan İŞİD'lilerin AKP'liler tarafından görevlendirildiğini söylemektedir. Bu çok ciddi bir iddiadır ve bu iddianın aydınlatılması Suruç davasının gelişim seyri açısından önemli bir noktada durmaktadır.

Başta Suruç, Ankara ve Amed katliamları olmak üzere, karanlık odaklar tarafından tezgahlanan bütün katliamların üzerindeki perdelerin kaldırılması ve gerçeklerin açığa çıkarılmasını istiyoruz."

Sermayenin öğrettiği çaresizlik

İşçi ve emekçiler sadece seçmen olduklarında oldukça çaresizler. Oysa ki işçi ve emekçiler gerçekte çaresiz değiller. Hayatı üreten, yaratan işçi, emekçiler üretimden gelen güçlerini kullanıp insanca yaşanacak bir hayatı kazanabilir.

ABD’de 1965 yılında bir üniversite-de çalışma yürütülüyor. Köpek bir kafes içine konuyor. Her zil sesinden sonra köpeğe elektrik veriliyor. Kaçmaya çalışan köpek kaçamıyor.

Bir süre sonra kafesi kaldırıyorlar. Zil sesinden sonra yine elektrik veriyorlar köpeğe. Köpeğin kaçmasına engel kalmadığı halde yine kaçmıyor. Önceki deneylerde öğretilen “çaresizliğiyle” acı çekiyor ama kaçma girişiminde dahi bulunmuyor köpek.

Bu deney hayvan haklarına aykırı olsa da “öğretilmiş çaresizliği” net olarak gösteren bir örnek. Kapitalist düzende sermaye sınıfı seçimlerde demokrasi oyununu oynuyor. Seçim öncesi vaatler havada uçuşuyor. İşçi ve emekçiler bu vaatlere inanmasa bile, bu yalan vaatleri yapanlardan birine oy veriyor. Çünkü “özgürlük” aldatmacasıyla işçi, emekçilere sadece “seçmen” olma öğretiliyor. Seçmen seçimden sonra çaresizce oy verdiklerinin yaptıklarına katlanıyor.

Bu durumda seçmen olmaktan öteye bir hakkı olmadığı “öğretilen” işçi ve emekçi, en fazla yanlış kişi ya da kişilere oy verdiğini düşünabiliyor. Bu düşünce-sini çoğu zaman yüksek sesle dile bile getiremiyor.

24 Haziran seçimleri öncesinde yalnız sermaye değil, reformistler de işçi, emekçilere “seçmen” olmayı, yani çaresiz olmayı öğretti. Seçmen olmaktan öte geçemeyen kitle, illerde ve Ankara’da YSK önünde epeyce geç saatlere dek bekledi. Ancak muhalif liderler “Erdoğan’ın kazandığını” söyledikten sonra çaresizce evine döndü. Kimse ‘bu insan bir saat önce AA’nın rakamlarına inanmayın, AA yüzde 99 sandık açıldı diyor ama yüzde 40’ı dahi açılmadı’ derken nasıl şimdi ‘kazandılar’ diyor düşüncesi aklından geçse bile tepkiye dönüştürmedi. Çaresizce evine gitti.

Kuşkusuz CHP’nin bu tavrı sürpriz değil. CHP sınıfsal varlığına uygun davrandı. Ne var ki hâlâ devrim lafzını dillerinden düşürmeyen reformistler de bu seçimde “umut” bağladıkları İnce-CHP açıklamasından sonra evlerine döndü.

Oyu neredeyse “sihirli değnek” gibi gören ve “öğreten” reformistlerin “sihirli değneği” hiçbir şey değiştirmede. Sonrasında seçim hilelerinin takipçisi olduklarını açıkladılar. Sadece seçmenlik çaresizliğini öğrendikleri ve öğrettikleri kitle gücüyle değil elbette. Denetimin tümünün Erdoğan’da olduğunu söyledikleri “yargıdan” çaresizce “adalet” bekle-

yerek.

İŞÇİ, EMEKÇİLER ÖĞRETİLEN ÇARESİZLİK DUVARLARINI YIKIP HAK ARAMALI

İşçi ve emekçiler sadece seçmen olduklarında oldukça çaresizler. Oysa ki işçi ve emekçiler gerçekte çaresiz değiller. Hayatı üreten, yaratan işçi, emekçiler üretimden gelen güçlerini kullanıp insanca yaşanacak bir hayatı kazanabilir.

Örneğin iş cinayetleri verilecek bir oyla ortadan kalkmaz. İşçi sadece seçmen olursa iş cinayetlerine karşı sadece bir oyu olur. Oysa iş güvenliği ve önlemleri alınmadan çalışılmayacağı örgütlü bir şekilde patrona iletirse, patron eli mahkum o önlemleri alacaktır. Seçmen olarak çaresiz olan işçi ve emekçiler, bu duvarı yıkıp örgütlendiklerinde bütün haklarını kazanacak güce ulaşacaktır.

Elbette sermayenin öğrettiği çaresizlik duvarı yıkılır. Ama bu duvar yıkıldıktan sonra işçi ve emekçiler örgütlülüğünü daha güçlendirip devrime yürümeli. Aksi takdirde sermaye yine “öğretilmiş çaresizlik” duvarını örecektir.

H. ORTAKEÇİ

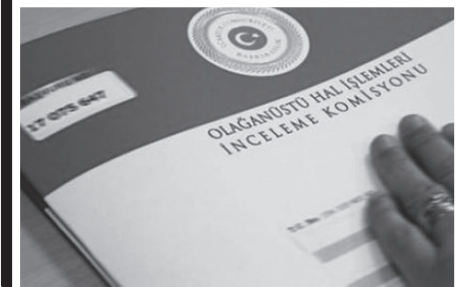

AKP yeni kabineye patronları da alacak

24 Haziran seçimleriyle birlikte hayata geçecek başkanlık sisteminde, kabineye meclis dışından isimler de atanabilecek. Seçimin ardından yapılan ilk açıklamalarda, AKP’nin yeni kabinesinde patronların da yer alacağı belirtildi.

Yeni kabineye ilişkin açıklamalarda AKP Sözcüsü Mahir Ünal, patronların da devlet yönetiminde doğrudan yer alacağını açıkladı. Ünal, “Yeni kabine iş dünyasından, kültür ve spor dünyasından, yurt dışında yaşamış kişilerden de olabilir” diye konuştu.

Öte yandan, yandaş yazarlar da yeni kurulacak yeni kabineye ilişkin bilgiler vermeye başladı. Buna göre, oluşturulacak kabine için bazı patronların isimlerinin de geçtiği belirtiliyor.

OHAL Komisyonu’ndan binlerce başvuruya ret

15 Temmuz darbe girişimi bahanesiyle KHK’larla ihraç edilen 100 binin üzerinde kişiye adres olarak gösterilen OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu, binlerce kişinin başvurusu için ret kararı verdi.

Komisyon tarafından yapılan açıklamada 22 Haziran günü 108 bin 905 başvuru içinden 21 bin 500’ü için karar verilirken 18 bin 200 başvuru için ret, bin 300 başvuru için ise işe iade kararı verildi.

Ret kararı verilen kişiler 60 gün içinde Ankara 19. ve 20 İdare Mahkemesi’ne iptal davası açabiliyor.

İşçi sınıfı bu oyunu bozmalı!

Seçimlerin işçi ve emekçileri aldatmak için bir oyun olduğunu hep birlikte bir kere daha gördük. Her yeni seçim daha çok bir tiyatro oyununu andırıyor. Geçen seçimde sonuçlar 2 saatte sayılmış ve açıklanmıştı. Bu seçimde küçük bir fark daha vardı. Bu defa tiyatro oyununun senaryosu da belliydi. Seçimlerden birkaç gün önce şöyle bir senaryo paylaşıldı: Sandıklar %70'le hükümet partisi AKP lehine açılır. Saat 21.00'a doğru sonuçlar tamamlanır. %52 oyla zafer ilan edilir. Ve tam 21.00'de herkes kutlama için meydanlarda hazır bulunur ve ardından balkon konuşması...

Seçim günü yaşananlar tam da böyleydi. Bu defa sermaye daha şanslıydı. Çünkü bugüne kadar muhalefet partisi krizi yaşıyordu. Muharrem İnce şahsında bu seçimde bu krizi de atlattı. Muharrem İnce umutları o kadar uçurdu ki sandığa giden herkes başa baş geçeceğini düşünüyordu seçimlerin. CHP'liler

o kadar şaşkıncı ki şaşkınlıklarını, "Muharrem İnce bizi önce uçurdu, sonra da paraşütsüz aşağı bıraktı" sözleriyle ifade ettiler. Zira bu ülkenin sermaye gerçeğini unutmışlardı. Sermaye büyük bir sokak hareketliliği ve kitlelerin örgütlülüğü olmadıktan sonra kiminle isterse onunla devam eder. Neticede öyle de oldu. Stalin'in ünlü "Oyu kimin verdiği değil kimin saydığı önemlidir" sözü bir kez daha hayat buldu.

Seçimler bitti. Kim kazandı kim kaybetti, herkes bunu tartışıyor. Herkes partiler üzerinden bakıyor. Sandığa gitme oranı çok yüksek. Sermaye işçi ve emekçilerin umutlarını sandığa bağladı ve istediği temsilcisini seçti. Seçimin asıl kazananı sermaye oldu ve şimdi işçi sınıfı ve emekçilerin kalan haklarını da almak için saldırılarına başladı bile. Seçimin kaybedeni de hangi partiye oy vermiş olursa olsun işçi ve emekçiler oldu. Bunu daha açık bir şekilde göreceğiz önümüz-

deki günlerde. Çünkü sermayenin o kadar acelesi var ki seçimin 2. tura kalmasına bile ihtiyaç duymadı.

Artık kendimize durmadan sahte temsilciler ve hükümetler beğenmekten vazgeçmenin vakti geldi. İşçi sınıfı iktidarı almadığı, sermayenin iktidarı devam ettiği, bu ülkeye sosyalizm gelmediği sürece sermaye emekçileri böyle kandırmaya, emekçilerin bir kısmı sözde kendilerini kazanmış hissetmeye devam edecektir. Karnını 3 TL'lik dönerle doyurmaya çalışarak açlığını geçiştiren işçilerin, emekçilerin, milyonları-milyarları götürenlerin peşinden gitmesine artık bir son vermek gerek. Bunu da kendi sınıf çıkarları için mücadele eden işçi sınıfından başkası yapamaz. Bir oyun oynandı ve hep beraber izledik. İşçi sınıfına düşen, bu oyunu her defasında izlemek değil, artık bu oyunu bozmaktır...

ESENYURT'TAN BİR EMEKÇİ

Diyarbakır ve Van'dan seçim gözlemleri

Türkiye'nin diğer bölgelerinde olduğu gibi Kürdistan'da da çoğu seçim sürecinde olan heyecan ve umut bu seçimde de fazlasıyla vardı. Kürt seçmenler Demirtaş'ın içeride olmasına rağmen ona olan desteklerini, yapılan mitingler ve her tartışmanın içinde baskın bir şekilde gösteriyorlardı. Yine seçimin bir kurtuluş olma beklentisi yüksekti. Diğerlerinden farklı gelişen ve yapılan ittifaklar insanların umudunu daha canlı kılmıştı. Kürdistan'daki çok sayıda gencin işsiz olması, ekonomik sorunlar ve aşırı hayat pahalılığı nedeniyle artık insanların doğru tercih yapacağına dair yaygın bir görüş hakimdi. Daha önce iktidar partisine oy veren Kürt seçmenlerin bu kez kendi yaşamlarındaki ekonomik bunalım ve devlet yönetimindeki ikiyüzlülük nedeniyle AKP'ye tepki göstereceği düşünülüyordu. Buna karşın düzen değişikliğinden korkan, sefil bir yaşamdan başka bir seçenek görmeyen ve sadece istikrar uğruna kendi yaşamının köleliğine devam diyenlerin sayısı da Kürdistan toplumu içinde az değildi.

Sonuçlar gösterdi ki, insanlar bu eğilimin içinde çoğaldılar. Belirtmek gerekir ki tüm baskılara karşın seçim süresince umutlu ve değişime inanan bir kitle vardı. Savaşsız ve demokratik bir yaşamı Kürt halkından daha fazla kimse istemiyordu. Van'da yapılan son HDP mitinginde katılım yoğun ve coşkulu oldu. Bir diğer açıdan, HDP seçmeninin büyük bir çoğunluğu başarı geçtikten sonra ikinci turda İnce'ye oy vereceklerini belirttiler. Muharrem İnce mevcut iktidarın değişimini sağlayacak bir pozisyonda gösteriliyor ve bunun için yoğun bir destek veriliyordu. Amaç ne olursa olsun diktatörlüğe son vermektir. Kürdistan'da da en büyük temenni bu yönde gelişti. Seçim sonuçları ise buradaki muhalefet için bir hayal kırıklığı oldu. Muhalefet insanları büyük bir üzüntü ile karşıladılar sonuçları. Tabii bunun nedeni yıllarca çekilen acılar ve yıkımdı. Türkiye'deki AKP döneminin en fazla hasar verdiği yer yine Kürdistan oldu ve insanlar bu sebeplerden ötürü Erdoğan'ı suçlu görüyor ve ne pahasına olursa olsun gitmesini istiyorlardı.

Sonuç olarak seçim sonuçları ne olursa olsun Kürdistan'da mücadele son bulmayacak, devam edecek.

DİYARBAKIR'DAN BİR KIZIL BAYRAK OKURU

Bakan işsizliğin sorumlusunu buldu: İş beğenmeyenler!

AKP'li bakanların emekçilerin akliyle alay eden açıklamalarının yeni bir örneği Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu'dan geldi.

Seçim çalışmaları için Afyon'da organize sanayi bölgesindeki bir çağrı merkezini ziyaret eden Eroğlu, burada işsizlik sorunuyla ilgili açıklamalarda bulundu.

İşsizliğin nedeninin "iş beğenmeyenler" olduğunu öne süren Eroğlu şunları söyledi:

"Bana insanlar geliyor, iş istiyor. Ga-

zete ve matbaa işinde eleman bulunmuyor. Afyonkarahisar'da ve Türkiye'deki işsizliğin tamamı iş beğenmeyenlerden kaynaklanan işsizlik. Bunu özellikle söylüyorum. Gelsin kim istiyorsa burada, matbaada veya mermer fabrikasında çalışsın. Buradaki çağrı merkezi kaç kişi çalıştırıyor? Ama Afyonkarahisar'da iş beğenmedikleri için dışarıdan 350 kişi günlük çağrı merkezine çalışmaya geliyor."

"Kusura bakmayın. Ben hakikaten ba-

zen 'iş istiyorum' diyenlere şaşırıyorum" diyen Eroğlu, şöyle devam etti: "Nasıl iş istiyorsun? 'Masa başında oturacağım. Bilgisayar, telefon olsun yeter.' Tamam da böyle bir iş yok artık. Üretmek gerekiyor. Dünyada böyle bir şey de yok. Ben bile masa başında oturmuyorum. Bakanlıktaki bütün bölge müdürleri masa başında yok. Herkes arazide. İşletme müdürüm burada. Mesai mefhumu yok."

**Pir Sultan'dan Madımak'a
asan da yakan da
devlettir...**

**Katliamların
hesabını
emekçiler
soracak!**

